

مجله اداره

مجلس شورای ملی

شماره تلفن ۳۰۴۴۸ و ۳۸۸۹۴ و ۳۸۹۶
روزنامه رومیه

بهای اشتراك

قسمت اول (مداكرات مجلسین) سالانه ۳۰۰ ریال
قسمت دوم (آگهیها) ۶۰۰
شماره كامل ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

كامل ، كلیه قوانین ، مقررات ، گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلسین - انتخاب مجلسین - انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی

سال هشتم

شنبه ۲۰ دی ماه ۱۳۳۱

شماره ۲۳۰۴

شماره مسلسل ۵۴

دوره هفدهم مجله شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۵۴

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز شنبه
۱۱ دی ماه ۱۳۳۱

فهرست مطالب :

- ۱ - طرح صورت مجلس
- ۲ - بیانات قبل از دستور - آقایان : مراد ربکی - کعبه - وکیل پور
- ۳ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تملیق مجازات زندانیان
- ۴ - اعلام تصویب صورت جلسات ۷ و ۹ دیماه ۱۳۳۱
- ۵ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تملیق مجازات زندانیان
- ۶ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت نه و سی و پنج دقیقه صبح برپاست آقای معتمد ذوالفقاری (نایب رئیس) تشکیل گردید

(۱) طرح صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه گذشته قرائت میشود

(بوسیله آقای ناظرزاده بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : صرافزاده راشد - عامری

غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر امامی محمد حسین قشقایی - دادور - شاپوری

میلانی - زهری - مشار - دکتر ملک محمدی - یارسا

دیرآمدگان با اجازه و زود رفتگان - آقای دکتر بقایی سی دقیقه - آقای بهادری

سی دقیقه - آقای اخگر یک ساعت - دیرآمدگان بی اجازه و زود رفتگان -

آقایان : دکتر شایگان ۳۵ دقیقه
دکتر فقهی شیرازی ۲۵ دقیقه - امیرافشار ۳۰ دقیقه - شبستری ۳۵ دقیقه - دکتر کیان ۴۵ دقیقه - دکتر فاخر - ۴۵ دقیقه - تولیت یک ساعت و ۳ دقیقه - شهاب خسروانی یک ساعت و ۴ دقیقه

نایب رئیس - آقای ناظرزاده

(ناظرزاده) - در بیانات بنده يك جزئی اصلاح عبارتی هست که تصحیح میکنم می

دهم بتدوین نایب رئیس - تصحیح می شود - آقای

کعبه - بنده سؤالی که بریر روز تقدیم

کردم عرض کرده بودم راجع بقتل ۲۳ نفر اینجا ۳ نفر نوشته اند تمنی می کنم اصلاح

شود

نایب رئیس - اصلاح میشود - آقای

حائری زاده

حائری زاده - يك اصلاح مختصر

عبارتی هست در صورت جلسه که تقدیم تند نویسی میکنم ضمناً می بینم که آقای مشار و آقای زهری را باز جزو غائبین بی اجازه نوشته اند در صورتیکه هر دو معذورند و مرخصند که یکی مسافرت با اروپا کرده برای معالجه خارج شده از ایران و دیگری هم استراحت کرده است استدعا میکنم تذکر بفرمائید که تکرار نشود

نایب رئیس - اصلاح میشود - آقای

رفائی

صفائی - عرض کنم بنده متشکرم

از آقایان تند نویسان مجلس که آن چند جمله ای را که در ضمن بیانات آقای نریمان عرض کرده بودم نوشته اند ولی يك غلطهای

مطبوعه ای دارد که تصحیح میکنم و ضمناً يك

سؤالی از آقای وزیر دادگستری کرده ام تقدیم ریاست میکنم

نایب رئیس - آقای نادعلی کریمی

کریمی - بنده در عرایض جلسه گذشته مطالبی را عرض کردم که در صورت

جلسه بعضی کلمات افتاده یا غلط چاپ شده این را تصحیح میکنم می دهم بتدوین امر

بفرمائید که تصحیح کنند یکی دیگر عده ای از مدیران جراید کرمانشاه بعنوان اعتراض

بقانون مطبوعات تهران آمده اند و قصد داشتند در مجلس شورای ملی تحصن اختیار کنند

(نایب رئیس - این مطلب مربوط بصورت جلسه نیست) اینها عرض میکنند که در دوره

شانزدهم مجلس شورای ملی درباره مطبوعات بزرگترین خدمات را کرده و این قیودات

را از کردن مطبوعات ایران که رکن چهارم مشروطیت است برداشت و حال در این قانون

يك مواد ظالمانه ای راجع بمطبوعات دارد (فرامرزی - صحیح است) منظور این است

که دولت توجه کند و اصلاح کند نایب رئیس - راجع بصورت مجلس

نبود - آقای قنات آبادی

قنات آبادی - در عرایض بنده يك

اغلاطی هست که تصحیح میکنم می دهم به

تدوینوسی ضمناً دوتا طومار است ، یکی از طرف یکمده آقایان علماء و طلاب و محصلین

علوم دینی یکی هم از طرف ساکنین بازار حضرتی راجع باین مطلب که بانوان حق

مداخله در انتخابات را ندارند يك طومار هم از اهالی خیابان کرکان که خیابان آیت الله

کاشانی است تقدیم مقام ریاست شده است خواهسته اند شهرداری بهمران و آبادی آنجا

توجه کند

نایب رئیس - آقای قنات آبادی توجه بفرمائید که طومار را در هنگام ورود بدستور

تقدیم کنید

قنات آبادی - آئیننامه در این خصوص اجازه ای نداده انشاءالله بعد در دستور

ذکر خواهد شد

نایب رئیس - آقای خلخالی

خلخالی - بنده يك سؤال داشتم از دولت راجع بکرایه خانه ها از موقع استفاده

کرده تقدیم میکنم نایب رئیس - مربوط بصورت جلسه

نبود - آقای کنجی

کنجی - در اظهارات جلسه گذشته اینجانب يك اشتباهاتی هست که اصلاح من

کنم مثلاً من راتن نوشته اند یکی هم تلگرافی از رضاییه رسیده است راجع بجدول

انتخابات که اهالی آنجا از جدول انتخابات شکایت دارند که این را هم تقدیم مقام ریاست

می کنم یکی دیگر راجع با اجرای نظام نامه است در وقت مجلس تمنی میکنم دقت بفرمائید

در همان ساعتی که مجلس اعلام می شود در سمیت پیدا میکند (صحیح است)

نایب رئیس - آقای نریمان

عین مذاكرات مشروح پنجاه و چهارمین جلسه از دوره هفدهم قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

فریمان - در متن بیانات بنده يك اشتباهاتی هست که اصلاح میکنم می‌دهم به تند نویسی

نایب رئیس - آقای دکتر بقائی
دکتر بقائی - در جلسه گذشته جناب آقای وزیر اقتصاد چون صورت سؤالات بایشان نرسیده بود تقاضا کرده بودند که جواب سؤال مربوط بایشان باین جلسه موکول بشود می‌خواستم خواهش کنم که آقای رئیس در نظر داشته باشند

نایب رئیس - اگر وقت باقی بود البته سؤالات مطرح می‌شود نسبت بصورت جلسه دیگر اعتراضی نیست؟ آقای وکیلپور وکیل پور - در عرایض بنده يك اشتباه خیلی مختصری هست اصلاح میکنم می‌دهم به تند نویسی

نایب رئیس - بسیار خوب. اعتراض دیگری نسبت بصورت مجلس نیست؟ (اظهاری نشد) چون عده فعلا برای رأی کافی نیست تصویب صورت مجلس بعد اعلام میشود
(۳-بیانات قبل از دستور - آقایان: مرادریگی - کههد - وکیل پور - اختر)

نایب رئیس - يك عده از آقایان اجازه نطق قبل از دستور خواسته‌اند آقای مرادریگی بفرمائید

ریگی - بنده مایل نبودم وقت آقایان نمایندگانرا گرفته مزاحم مجلس بشوم ولی چکنم وظیفه سنگین نمایندگی مردم محروم مجبورم نمودم که دردهای آنها را از پشت تریبون مجلس بسمع اولیاء دولت برسانم آقایان محترم نماینده سابق بلوچستان در راه پیشرفت و ترقی آن محل باموقعیت - های مناسب قدمی برنداشته روی این اصل مردم بلوچستان تصمیم گرفتند یک نفر محلی را بسوگالت خود انتخاب نمایند باین که ۱۹ سال بود بنده از بلوچستان دور بودم معذرا در بین تمام اهالی قرعه بنام بنده اصابت وکاندید وکالت بلوچستان شدم نمیخواهم باتشریح جریان انتخابات وقت مجلس را بگیرم ولی بنام حق شناسی از موکلین محترم خود ناچارم در این جایگاه مقدس که خانه ملت است عرض کنم مردم رنج دیده بلوچستان باوجودیکه اعمال وکیل سابق جدا بر علیه آنها مبارزه می‌نمودند و حتی باوجود دستور اکید جناب آقای نخست وزیر مبنی بر عدم مداخله مأمورین دولت در انتخابات در ایرانشهر که مرکز انتخابات بود کلیه مأمورین دولت جز دادگستری و ثبت اسناد آمار، ارتش گمرک، حتی رؤسای گمرک شهرداری هم بسود وکیل سابق کار میکردند معذرا مقاومت سرسختانه مردم شتمکشیده آنرا مغلوب و منکوب نمود این مردم که اکنون اولین پیروزی خود را طی نموده‌اند بنده را در فشار و مضيقه قرار داده و از بنده

انجام کارها را می‌خواهند که واقعا وظیفه قانونی و وجدانی یک نفر نماینده است بنده ناچارم در ساحت مجلس شورای ملی عرض کنم وضع تمام شهرستانها خراب است اولیاء امور جز تهران بجای دیگر توجهی ندارند در این موقعیت حساس باید دولت بوضع شهرستانها توجه و رسیدگی فوری نماید و گرنه باوضع کنونی راه تبلیغات سوء برای عمال بیگانه و خیانتکاران باز است اگر توجه نشود حوزه انتخابیه بنده از تمام شهرستانها بدتر است پس از عرض این مقدمه اینک خواسته های مردم محروم بلوچستان را بمرض آقایان رسانیده و از دولت تقاضای اقدام فوری درباره آنها را دارم

۱) مردم بلوچستان می‌گویند باین که ۲۵ سال است در آنجا از طرف دولت مؤسسات فرهنگی تأسیس شده هنوز شهرستان های بلوچستان جز زاهدان فاقد کلاس دبیرستان است در صورتیکه اگر بسایر استانهای هم طراز مراجعه کنیم می‌بینیم که پیشرفت های بالنسبه زیادی نموده‌اند بوزارت فرهنگ مراجعه می‌نمایم جواب می‌دهند طبق قانون تعلیمات اجباری برای حفظ حقوق اطفال بین ۶ و ۹ سال کشور باید دبستان تأسیس نمایند بنده بوزارت فرهنگ نوشته‌ام که آیا از تاریخ تصویب این قانون تا بحال در هیچ جای کشور تأسیسات عالی یا متوسطه فرهنگی نشده؟ یا اینکه آنها موجب تضییع حقوق اطفال ۶ و ۹ سال نبوده‌اند ولی توجه بحال مردم بلوچستان و توسعه فرهنگ مردمیکه با اشتیاق تمام مایلند درس بخوانند و ریشه این مفاسد که بی سوادی برای آنها بار آورده براندازند بعلمت فقر و بدبختی و محرومیت قادر نیستند هزینه تحصیلی اطفال خود را بشهرستانهای دیگر بپردازند باعث تضییع حقوق اطفال مردم می‌شود ولی جوابی به بنده نداده‌اند آقایان محترم نمایندگان سیاست خانان سوز استعماری است عمال خائن داخلی آنها وسائل محرومیت مردم را از علم و فرهنگ فراهم آورده و این مردم را باین بدبختی و سیاه روزی دچار نمود اکنون که بااراده ملت غیور ایران دست فرزندی باشاهت و از خود گذشته زنجیرهای استعمار پاره شدو کانونهای فساد یکی پس از دیگری محو نابود شدند موقع آنست که همکاران جناب آقای دکتر مصدق بخواسته های مردم آنها را این قبیل خواسته‌ها که سعادت جامعه را در بردارد توجه بیشتری بنمایند برای فرهنگ بلوچستان و بهبود آن باید اقدام فوری بشود و در رأس این اقدامات تأسیس چهار کلاس اول متوسطه در خاش و ایرانشهر سراوان و چابهار است سپس در ۳ مرکز بخشهای بلوچستان باید ۱۳ دبستان ۶ کلاسه دائر شود تا اطفال دهستانهای اطراف که چهار کلاس است با آنجا برای ادامه تحصیل بیایند

حداقل در قراه بلوچستان باید ۲۰ دبستان چهار کلاسه علاوه بر دبستانهای فعلی تشکیل گردد در شهرستانهای بلوچستان جز زاهدان و خاش دبستان ۶ کلاسه دخترانه نیست باید لااقل سه دبستان ۶ کلاسه دختران در آن منطقه تشکیل شود تا مردم بومی و غیر بومی و مأمورین دولت از این حیث آسوده خاطر گردند در بلوچستان يك دانشسرای مقدماتی تأسیس شود بنده از آقای وزیر فرهنگ خواهش میکنم تعیین فرمائید از بودجه اضافی مصوبه اخیر چه مبلغی ببلوچستان اختصاص داده‌اند؟

در ضمن هم بخواسته های قانونی مردم بیشتر توجه نمایند و نیز از جناب آقای وزیر فرهنگ خواهش میکنم بفرهنگ محل دستور فرمائید بجای معلمین غیر بومی که با تصدیق ۶ ساله ابتدائی استخدام و ببلوچستان می‌فرستند از جوانان بلوچ که دارای تصدیق هستند استخدام کنند که هم با آب و هوای محل آشنائی دارند و کمتر بیمار می‌شوند وهم بزبان و روحیات اطفال آنجا بیشتر آشنا هستند.

۲) عرض دیگر بنده راجع به وضع کشاورزی بلوچستان است آقایان محترم بلوچستان سرزمینی است مستعد و زرخیز باید دولت بآن توجه کامل نماید مردم بی دریغی راجع بتأسیس بانک کشاورزی وسد بندی باهو کلات و درخواست بذر بنده مراجعه می‌نمایند احتیاجات بلوچستان را بجناب آقای نخست وزیر عرض کردم معظم له هم کتباً دستوراتی بسازمان برنامه و سایر دوایر مربوطه صادر فرموده‌اند سازمان برنامه هم حرفا جواب مساعدی داده ولی مردم از حرف خسته شده و عمل می‌خواهند تا توجه فوری و عملی نشود مردم از دست می‌روند بلوچستان در حدود ۱۲۰۰ قنات دائر دارد که غالباً در شرف از بین رفتند و مالکین قادر بمرمت آنها نمی‌باشند شاید استعداد ۲۰۰۰ رشته قنات جدید هم دارد و قطعاً بیش از ۵۰۰۰ قنات بایر هم موجود است که باید برای رفاه مردم و معاودت عده زیادی که شاید بالغ بر ۲۵۰۰۰ نفر بشود بعلمت فقر و بدبختی بکشور بیگانه مهاجرت نموده‌اند احیاء شود ضمناً از جناب آقای بیات رئیس بانک کشاورزی تشکر میکنم که شعبه بانک کشاورزی را در بلوچستان تأسیس نموده و استعدا دارم توجه بفرمائید که سرمایه بانک باندازه کافی باشد که بزرگین و مالکین که وامهائی خواسته باشند بتوانند مطابق مقررات دریافت نمایند تا از این راه کمک فوری با حیاة قنوت بایر و مرمت قنوت دائر بشود. آقایان محترم اراضی بلوچستان پر آب ترین اراضی است شاید در بلوچستان قناتی نباشد که ۶ کیلومتر دنباله آن بشود قنوت معمولی آن جا شاید مخارجش به ۲۵۰۰۰۰ ریال نرسد.

۳) یکی از عرایض بنده موضوع پست و تلگراف بلوچستان است از تلگراف گذشته در غالب مراکز بخشهای بلوچستان دفتر یا صندوق پست وجود ندارد و مردم بدبخت آنجا ناچارند برای اینکه پاکت خود را بیست بدهند گاهی اوقات از ۶۰ تا ۱۲۰ کیلومتر راه طی نمایند در این مورد شرحی بوزارت پست و تلگراف نوشته‌ام از آقای وزیر پست و تلگراف تقاضا میکنم باین موضوع توجه فرمائید تا بدین وسیله ساکنین محلو نقاط دور دست بلوچستان لااقل بتوانند شکایت خود را و تعدیاتی که مأمورین با آنها روا می‌دارند بمرض اولیاء امور برسانند حال نتیجه بخش شود یاخیر بامانیت.

۱۱ بخش بلوچستان فاقد پست است از دولت ملی جناب آقای دکتر مصدق شخص جناب آقای وزیر پست و تلگراف تقاضا میکنم همانطوریکه بموضوع تلفن پایتخت در صدد اصلاح در آمدند به قسمت حیاتی آن مردم محروم هم توجه فرمائید.

۴) عرض دیگر بنده راجع ببهداشت مردم بلوچستان است ضمن تشکر از جناب آقای دکتر فرمانفرمائیان کفیل محترم وزارت بهداشتی که حقاً می‌توانم عرض کنم تنها وزارت خانه‌ایکه بتقاضای قانونی اهالی ترتیب اثر داده وزارت بهداشت بوده است آقای دکتر فرمانفرمائیان يك نفر رئیس بهداشتی لایق بزاهدان اعزام داشته‌اند بنده بدستور وزارت خانه و توجه رئیس بهداشتی وضع بهداشتی مردم خاش بهبودی یافته و بیخشهای بمجور و سرباز هم هر يك يك نفر بهدار اعزام شده است برای چابهار يك نفر بهدار در نظر گرفته‌اند ولی ناچارم بمصدق الاحسان بالانمام از جناب آقای کفیل وزارت بهداشتی خواهش کنم در اعزام جراح برای بیمارستان زاهدان اقدام سریع بفرمائید که رفح مضيقه اهالی آنجا بشود بعلاوه در بقیه بخشهای بلوچستان باید هر کدام يك بهداشتی تأسیس شود و رئیس بهداشتی آنجا باید همراه مرتباً ببخش مربوطه سرکشی نموده از وضع بهداشتی مردم دهستانها مستحضر شوند ضمناً در این موقع که بنگاه دارویی کل کشور بوزارت بهداشتی واگذار شده باید تصمیماتی اتخاذ نمایند که دارویی بیشتری در دسترس مأمورین قرار داده شود.

مطلب دیگر اینکه معمولاً همه ساله از طرف اداره کل بهداشت مأمورینی برای مبارزه مالا ریا ببلوچستان می‌رفتند اکنون که فصل مناسب شده خواهش میکنم در این مورد هم دستور لازم صادر فرمائید البته خاطر آقایان محترم مستحضر است که در منطقه وسیع بلوچستان (باستثنای زاهدان) يك بیمارستان وجود ندارد.

نایب رئیس - اکثریت نیست

بفرمائید دودقیقه هم بیشتر وقت ندارید (رییس) شش ماه وقت دارم (لاحظه‌ای بعد اکثریت حاصل شد)

نایب رئیس بفرمائید **رییس** از طرف وزارت بهداری تقاضا میکنم برای جلوگیری از تلفات اهالی بلوچستان با همکاری سازمان شاهنشاهی که در ایرانشهر درمانگاه دارد برای تاسیس یک بیمارستان در ایرانشهر اقدام فرمائید.

(۵) عرض دیگر بنده موضوع راه‌های بلوچستان است البته آقایان میدانند هر قدمی را بخواهیم برداریم احتیاج بجاده داریم وضع جاده های قدیمی بلوچستان بعلم نداشتن بودجه تعمیراتی کافی و مخصوصاً توأم بودن بودجه راه‌های بلوچستان و زابل و قزاقان کمتر اعتباری نصیب بلوچستان میشود نسبت بساختن راه جدید در سنوات اخیر گویا در حدود ۵۰۰۰۰۰۰ (پنج میلیون) تومان در تنگ سرحد خرج نموده اند در صورتیکه ۲۴ کیلو متر راه بیشتر نیست و هنوز هم راه عبور موقتی در ۱۳ کیلو متر آن بیشتر ندارد در این مورد بنده بوزارت راه نوشته‌ام تا بحال جوابی نداده اند بنده توجه دولت مخصوصاً آقای وزیر راه را باین قسمت معطوف در ضمن نظر با اهمیت حیاتی فوق العاده جاده بین چابهار و ایرانشهر تقاضا می‌کنم دولت از قسمت سازمان برنامه با هر طریق دیگر صلاح میدانند اقدام به ترمیم این جاده فرمائند تا بدین وسیله بتوان بهترین بندر آزاد سواحل جنوب یعنی چابهار دسترسی پیدا نموده و از آن استفاده نمود بطوریکه آقایان محترم اطلاع دارند دولت اجازه صدور مقادیر زیادی برنج و چمپا را داده است باین که برنج چمپا در بلوچستان زیاد است هیچ تاجری بعلم نبودن جاده حاضر بمعامله در آن حوزه نشده و یک نفر از مردم آنجا نتوانسته در این موقعیت از کالای خود نتیجه بگیرند و جنس خود را در این فرصت بقیمت مناسبی به مصرف برسانند باین ترتیب آقایان قبول فرمائید بهبود وضعیت اقتصادی میسر نیست بنده از دولت تقاضا می‌کنم موضوع راه‌های بلوچستان که شاهرگ حیاتی آن منطقه است توجه سریع فرمائید زیرا داشتن راه خوب باعث آبادی محل و ترقی اقتصادی - امنیت عمومی، بهبود فرهنگ، ایجاد کار و همه چیز دیگر میشود بعروض خودم خانه میدهم و در وقت دیگری تعذبات واجبات مأمورین دولت را از قبیل زاندارمری خالصه دادگستری زاهدان و غیره بعرض آقایان نمایندگان میرسانم

(احسن است) **نایب رئیس** آقای کهبد **کهبد** در پیرامون گزارش سه‌ماهه جناب آقای نخست وزیر که در چند جلسه متوالی در مجلس شورای ملی قرائت

گردید ، با کسب اجازه از همکاران محترم مطالبی بطور اختصار بعرض میرسانم. موجب کمال خوشوقتی است که بجناب آقای دکتر مصدق نخست وزیر ما حال کسالت که بعد از کشمکش نفت حقوا و انصافا میبایستی استراحت کامل فرمائید راحتی را بر خود حرام کرده با عشق و علاقه مفرطی دست بیک سلسله اصلاحات داخلی زده اند و بامشورت کارشناسان داخلی و خارجی لویجی تصویب و به عنوان آزمایش بحرله اجراء گذارده اند و همین لویجی در دست اقدام است البته لویجی که تصویب فرموده و میفرمائید **نایب رئیس** تأمل فرمائید اکثریت نیست (چند لحظه بعد اکثریت حاصل شد)

نایب رئیس بفرمائید **کهبد** - باینکه قبل از تصویب به معروض افکار عامه گذاشته شده معذک لویجی آزمایشی است که بعداً به تصویب مجلس شورای ملی خواهد رسید و در عمل اگر نقایصی پیدا شود ضمن تصویب قطعی در مجلس شورای ملی اصلاح خواهد شد بهر حال بنده بسهم خود از جناب آقای نخست وزیر و سایر آقایانی که در این خصوص زحمت کشیده اند تشکر میکنم.

هنوز جراحات وارده بعلمت رشید و بردباد ایران التیام نیافته و مدت زمان و بردباری بیشتری میخواهد که خرابی‌های زمان گذشته ترمیم و اصلاح شود و نباید فراموش کرد که حریمان سرسخت و کهنه کار که جز بامیکیدن خون بینویان به نمودگری نمی‌توانند آتش خشم و غضب خود را فرو نشانند بیکار نشسته و از انواع تحریکات بر علیه دولت و ملت ایران دست برنداشته اند و با اقسام نیرنگها مخصوصاً با فشار اقتصادی میخواهند مارا به زانو در آورند و امیدوارند از راه حس بدبینی طبقات و ایجاد اختلاف و تفرقه و سلب اعتماد وضع کشور را برهم ریخته و بمقاصد پلید و شوم خود نائل گردند ولی آقایان باید پنبه غفلت را از گوش خود بیرون آورده و مطمئن باشند که ملل شرقی به خصوص ایران بیدار شد. و توجهی باین عملیات ناجوانمردانه نخواهند نمود من به سانک بلند میگویم صحنه سازی و توقیف کردن کشتی و محاکمه در دادگاههای قلابی باندازه پیشینی برای ما ارزش ندارد.

بهر جهت اگر ملت ایران حس بدبینی و کینه توزی را نسبت بهمیدیکر از خود دور کند و تمام ملت دست اتفاق بهمیدیکر داده و با از خود گذشته‌گی بیشتری و با تشریک مساعی همدیگر مشکلات را از پیش پای خود بردارند و پیرامون اغراض خصوصی و شخصی نگردند و منافع خصوصی خود را ضمن تأمین منافع عمومی در نظر داشته باشند محققاً موفق و منصور خواهند شد. البته دولت هم باید از هر قسم کوشش

در راه تقلیل بودجه و ازدیاد مواد تولیدی مخصوصاً توجه بکشاورزی و تشویق صادرات با مطالعه عمیق تر کوتاهی نکنند و در عین حال که باید با نهایت علاقه کار رفت را به طوری که صلاح و مصلحت ملت ایران اقتصاداً نمایند با حسن تدبیر و خون سردی تعقیب و دنبال کنند در فکر کارهای تولیدی و تقویت مالی و اقتصادی کشور طبق نقشه صحیح و ثابت باشد من هیچوقت مأیوس نبوده و بلکه امیدوار بوده و هستم که با مقتصرتوجهی وضع کشور اصلاح و بهبودی خواهد یافت و مسلمانان که کار اقتصادی کشور ما سر و صورتی به خود گرفت خریداران نفت که فعلاً تحت تأثیر عمال شرکت سابق نفت از خرید نفت ما خودداری می‌کنند متوجه خواهند شد که احتیاج مالی ما مرتفع شده است و با کمال میل به بهای حقیقی و عادلانه نفت ما را خواهند خرید. بهر صورت دولت باید به وسائل مقتضی در درجه اول اطمینان سرمایه داران داخلی را جلب و تضمین نماید تا سرمایه‌های خود را از خارج دوباره به کشور عودت داده و با خاطر آسوده بکارهای تولیدی و متمرکز بیندازند اگر دولت جناب آقای دکتر مصدق باین نکته توجه مخصوصی فرمائید و با مشاوره با بازرگانان قانونی که نظر سرمایه داران ایرانی را تأمین نماید طرح و تصویب فرمائید ارقام بسیار درشتی را که سرمایه داران ایرانی اکنون برغم اراده خود در خارج بلا استفاده دارند به ایران آورده و صرف امور تولیدی بنمایند تا اینکه احتیاج به سرمایه خارجی پیدا نشود. البته این کار مانع از این نمیشود که دولت برای جلب سرمایه داران خارجی اقدامات مثبت و عملی (نه خیالی) فرمائند اینکار دو فائده بزرگ در بر خواهد داشت یکی اینکه ترس مؤسسات بزرگ مالی خارج را که عمال شرکت نفت و دشمنان ایران به انواع مختلف از ایران بوجود آورده اند برطرف خواهد نمود و نشان خواهد داد که ایران و ایرانی هیچوقت نظر به سرمایه آنها نداشته و ندارد و بلکه بر عکس هر خارجی که کوچکترین صمیمیتی نسبت به ملت ایران نشان دهد همیشه مورد احترام و تقدیر ملت ایران بوده است.

فایده دوم استفاده است که ملت ایران از علوم و صنایع و سرمایه آنها خواهد برد من از آقای دکتر مصدق خواهش دارم باین موضوع توجه مخصوصی فرموده و نظر رجال با تجربه را قبل از اینکه قانون امضاء و اجراء گردد جلب نماید تا مانند لایحه قانونی تشویق صادرات که اگر چه من حیث المجموع بسیار مفید می‌باشد امامعایبی دارد که باید حتماً اصلاح گردد و چون وقت کافی نیست نظریات خود را در این خصوص که در واقع نظر هشتاد درصد از بازرگانان صادراتی می‌باشد مستقیماً با اطلاع ایشان خواهم رسانید.

بامور کشاورزی باید حتماً توجه قابل

ملاحظه شود. کشاورزان ما هنوز با اسباب و آلات زمان حضرت آدم و حوا و مورفلاحتی را انجام میدهند.

لایحه ازدیاد سهم کشاورزان باینکه کمک مؤثری به زارعین ایران شده معذک تمام زندگی زارع را اصلاح نمیکند باید عوامل اصلی را در نظر گرفت. طبق محاسبه ای که بعمل آمده حد متوسط برداشت محصول شتوی در ایران در حدود تخمی ۵ الی ۶ تخم تجاوز نمی‌کنند و این کمبود سطح تولید نه زارع را سیر می‌کند نه مالک را بنده مغیر کمیسیون خاص جهت رسیدگی بلایحه ازدیاد سهم کشاورزان هستم و با چند نفر از همکاران محترم بتمام نامه‌ها و تلگرافات و نظریات رسیده با کمال دقت رسیدگی و توجه نموده ام مضامین و مفاد همه آنها یکی است و همه از فقدان وسائل و کمبود محصول و بهای نازل محصولات شکایت دارند طبق روزنامه ای که جناب آقای وزیر کشاورزی برای من فرستاده اند در ترکیه ۲۸ هزار تراکتور مشغول بکار می‌باشد و از ۱۹۴۶ بپس ۲۶ هزار تراکتور بآن کشور وارد شده است ولی در ایران در حدود ۱۴۰۰ تراکتور که بیش از یک هزار آن از کار افتاده و بقیه هم اسقاط است تجاوز نمیکنند سرمایه بانک کشاورزی بسیار ناچیز و کم است باید حتماً اضافه شود که با شرایط مناسب و بهره کم باعتبار محصول کشاورزان وام داده شود از حسن اتفاق رئیس فعلی بانک کشاورزی آقای مهندس بیات مرد بسیار درست و واریدی است و تا حدی اشکالات را مرتفع نموده است. و همچنین از سایر مدیران بانک که آنها هم مردمان صالحی هستند تشکر می‌کنم.

موضوع آب بسیار قابل توجه و شایان دقت است - تهیه کود از جمله واجبات است برنامه و دستورات فنی و علمی بکشاورزان باید حتماً از طرف وزارت کشاورزی مجاناً با اختیار کشاورزان گذاشته شود - مبارزه با امراض نباتی و از بین بردن حشرات مضره ضروری است.

تثبیت نرخ محصول کشاورزان باید حتماً مورد توجه واقع گردد اگر چه جناب آقای وزیر دارائی فرمودند که در این قسمت اقدام شده و قویناً عملی خواهد شد وضع ارتباط و راه بین دهات و قراء باید اصلاح و مرمت گردد باید توجه مخصوصی بفرهنگ بهداشت روستائیان داشت. شرکت های تعاونی لازم و مفید است که بوسیله آنها مایحتاج کشاورزان بقیمت مناسب تهیه شود بکارخانه جات قند و چغندر کاران باید توجه شود کشاورزان را تشویق بکشت چغندر نماید که هم کشور از واردات قند بی نیاز گردد و هم کار برای بیکاران تهیه شود

برای تشویق کشاورزان و چغندر کاران

همیشه در مقابل تعویل هر تن چغندر ۸ کیلو قند بقیعت مناسب یعنی ۱۵ ریال فروخته میشد امسال قیمت را ۲۵ و ۱۷ ریال معین کرده اند عده ای از چغندر کاران نزد بنده آمده و از موضوع شکایت داشتند خدمت جناب آقای نخست وزیر شرفیاب شده مراتب را باستحضار ایشان رساندم فوراً دستور فرمودند و آقای مدیرعامل سازمان برنامه هم حضور پیدا کردند بعد از یک سلسله مذاکرات بالاخره برای تشویق چغندر کاران در مقابل تقاضای بنده دستور فرمودند بجای ۸ کیلو قند ۱۲ کیلو فروخته شود اگر چه نظر چغندر کاران و کشاورزان را تأمین نمی کند و از گرانی شکایت دارند ولی از این اقدام جناب آقای نخست وزیر تشکر و امتنان دارم .

در لایحه اصلاحی اخیر از یاد سهم کشاورزان بنده هم پیشنهاداتی خدمت ایشان تقدیم کردم و خیلی متشکرم که بعضی از آنها قبول و در لایحه مزبور گنجانده شد بقیه نظریات و پیشنهادات خود را بکمیسرون مخصوص تقدیم خواهم داشت

در خصوص تجارت دولت باید کمال توجه و علاقه را داشته باشد که از اجناس لوکس همانطوریکه مجلس ممنوع کرده به نحو مقتضی جلوگیری شود و با شرایط خاصی معاملات تهارتی توسعه یابد از صنایع داخلی باید حمایت شود ضمناً رویه ای اتخاذ گردد که موجب سوء استفاده صاحبان صنایع نگردد . واردات و صادرات روی نقشه و متناسب با وضع ارز کشور بر معور صحیحی استوار گردد .

در خاتمه از وزارت راه تشکر میکنم که راه شهر یازرا شروع نموده اند امیدوارم دستور فرمایند زودتر تمام شود همچنین از اداره کل زاندارمری و تیمسار سرلشکر علوی امتنان دارم که با برگزیدن افسران لایق امنیت شهر یاروسا و جلاغ تاحدی تأمین شده است .

از وزارت بهداری و انجمن شهر کرج و رئیس انجمن و رئیس بهداری آنجا که برای احتیاج بیمارستان کرج از بنفل هر قسم کمک مادی و معنوی خودداری نکردند صمیمانه تشکر میکنم از وزارت فرهنگ خواهش دارم توجه مخصوصی بفرهنگ شهر یاروسا و جلاغ بفرمایند در خاتمه توفیق همه را در راه سعادت بکشور از قادر متعال خواستارم .

در خصوص لایحه انتخابات و جدول منضمه متأسفانه در مورد ساوجبلاغ و شهریار مختصر اشتباهی رخ داده است باین معنی که جمعیت شهریار و ساوجبلاغ طبق اعلامیه خود دولت که در مجلس قرائت شده در حدود ۱۸ هزار نفر است طالقان وارنگه آن هم اضافه شده که جمعیت کلیه بالغ بر ۳۲۵ هزار نفر است و یک نفر وکیل نمی تواند که احتیاجات مردم را باین کثرت جمعیت تسریع کند حتی طول این حوزه ۶۸۰ کیلو متر

(از طالقان الی رباط کریم) و متجاوز از ششصد شهر ، قصبه ، قریه ، مزرعه است بنده مراتب را خدمت جناب آقای نخست وزیر حضور عرض و نامه ای هم در این خصوص بایشان تقدیم کردم و عده فرمودند مورد توجه قرار خواهند داد از این حیث از ایشان تشکر میکنم

آقای مهندس حسینی هم یک نامه ای بنده داده اند که بنده تقدیم میکنم مربوط است باینکه کارخانجات وطن و صنایع پشمی که اجناس را گران فروخته اند . بقیه وقتم را به آقای وکیل پور میدهم

نایب رئیس - دو دقیقه مانده است

وکیل پور - بنده عرضم خیلی مختصر است ضمن اظهار تأسف از این سانحه اخیر هواپیمائی خواستم بمرض آقایان برسانم که یکی از مقتولین این حادثه محمد حسن نادری چهارمی بوده است که مأموریت بیک نخست وزیری را داشته است این جوان در کمال صداقت و صمیمیت خدمت میکرد بطوریکه جلب توجه جناب آقای نخست وزیر را فراهم کرد و مخصوصاً مأموریت بیک نخست وزیری را با او محول کردند و این خیلی فرق دارد با دیگران از نظر اینکه در راه انجام وظیفه و در حین انجام وظیفه و بغاطر انجام وظیفه مقتول شده است این است که بدینوسیله خواستم جلب توجه آقایان را بکنم و از حضور آقایان نمایندگان محترم استدعا میکنم که جلب توجه دولت را بفرمایند و بقیه خود آقای نخست وزیر هم نسبت به این موضوع توجه دارند که یک مستمری برای ورثه او معین بفرمایند مخصوصاً این که پدر او یک پیر مرد نایبائی است دو خواهر و یک برادر صغیر دارد و کاملاً مستحق هستند که بآنها یک کمک مستمری بشود (صحبیح است) موضوع دیگری که خواستم اینجا بعرض آقایان برسانم و مخصوصاً توجه جناب آقای نخست وزیر را جلب بکنم راجع باین پیش آمدهائی است که در این چندماه اخیر نسبت به مستخدمین دولت پیش آمده چون بنده احساس می کنم که در این چند ماهه همیشه یک موجباتی برای ناراحتی خیال اینها فراهم شده یک روز آمدند تصویب نامه های استخدامی را نقص کردند یکروز آقای وزیر دارائی آمدند گفتند صد هزار نفر مستخدم زیاد است در حالیکه بنده اعتقاد دارم در یک مملکتی که پستخانه اش باید چند برابر فعلی باشد در یک مملکتی که آمار کشاورزی ندارد ، آمار بهداری ندارد ، آمار صنعتی ندارد ، آمار اقتصادی ندارد و حتی شاید وزارت خانه ها آمار صحیحی از کارمندان خود ندارند در یک چنین دستگاهی این همه زجر دادن به مستخدم دولت صحیح نیست و من خیلی خوش وقتم که شخص آقای نخست وزیر که

جز بخیر و صلاح مردم این مملکت نظری ندارند توجهی باین موضوعات ندارند و در این تجدید نظری که کردند تاحدی ارفاق کردند ولی با همه این حرفها در این لایحه ای که اخیراً راجع بسازمان وزارتخانه ها تهیه فرموده اند نواقص و معایب بسیاری است که در حقیقت حکم این را دارد که مستخدم دولت را قبلاً محکوم می کند بعد باز نشسته میکنند مستخدم دولت را محکوم میکنند بدون اینکه باو حق دفاع بدهند بنده می خواهم مخصوصاً استدعا کنم که یا اصلاً آن ماده ۳ را از آن لایحه بردارند و یک مساعدتهائی از نظر بازنشستگی اگر ممکن است درباره کارمندان بکنند و اصولاً اگر می خواهند قانون بازنشستگی را اجرا کنند و یک عده ای را که بسن بازنشستگی رسیده اند با کمال احترام از خدمت معاف بدارند بنده خیال می کنم که خیلی از این کثرت کارمندان کاسته می شود و منظور دولت هم عملی میشود والا بدون این که آنها را از نظر حسن شهرت و سوء شهرت تفکیک کنند صالح و طالح را بشناسند بدون اینکه حق دفاع بآنها بدهند نباید همه را یکسان بازنشسته کرد و اگر ممکن است در این لایحه حق تجدید نظری برای کارمندان بدهند یک تجدید نظری که چند نفر از مستشاران دیوان عالی کشور در آنجا شرکت داشته باشند و ضمناً می خواهم عرض کنم که یک غلطی هم در خود لایحه هست که نوشته اند واجدین شرایط بازنشستگی میتوانند این واجدین باید غیر واجدین باشد

نایب رئیس - وقت جناب عالی تمام شد

وکیل پور - اجازه بفرمایند دوسه کلمه بگرم عرض دارم

نایب رئیس - نمی شود اجازه داد بعد اگر خواستید صحبت کنید . آقای اخگر

اخگر - قریب چهل سال قبل که جنک بین المللی اول درگیر بود عساگردولت انگلیس با اینکه کشور ما بیطرف بود به بوشهر حمله آوردند و بوشهر را اشغال کردند مردم ریشید و دلاور شهرستان بوشهر قریب ۳ سال در یک دشت همواره بانداشتن هیچگونه وسایل بارش متجاوز جنگیدند و در این راه واقعاً از حیث شجاعت و دلیری موجب افتخار تاریخی ایران شدند بعد از این واقعه عمال استعمار که دولت انگلستان یکی از جهت انتقام گرفتن از این مردم رشد و یکی هم از جهت اینکه برای شرکت نفت سابق کارگر ارزان قیمت لازم بود چنان وسایل خرابی این شهرستان را فراهم آوردند که بجای اینکه همه جا توسعه و ترقی پیدا کرده است روز بروز بر خرابی این شهرستان افزوده و حال صورتی پیدا کرده است که این بنادر بحال مغرور به

افتاده است **نایب رئیس** - تأمل بفرمایند اکثریت نیست (چند لحظه بعد باو زود دو نفر اکثریت حاصل شد) بفرمایند

اخگر - همین بنداری که برای داشتن یک بندر کوچکی مثل آن دول بزرگ دنیا سالها باهم جنک و ستیز میکنند این بندر بواسطه بی توجهی بحال خرابی افتاده است که ذکرش اسباب تأثر و تأسف است با اقدامات بسیاری که شده است بالاخره تصمیم گرفته شده است که بندر بوشهر را بندر آزاد اعلام بکنند برای اینکه تجار بتوانند اجناسشان را وارد بکنند و صادر بکنند و از حیث عشور و انبارداری و عوارض دیگر احجافی برای آنها نباشد ارزانی تمام بشود تشویق بشوند و جنس خودشان را وارد بکنند خیلی از این حیث بنده متشکر و ممنونم و استدعا میکنم که در این موضوع تسریع بشود زیرا تنها راهی که ممکن است باعث آبادی جنوب بشود و این بناظر از حال خرابی بیرون بیایند تهیه وسایل و تدابیری است که بشود تجار جنس وارد بکنند و برای مردم ایجاد کار بکنند (صحبیح است) وقتی کسی کاری در یک جایی نداشت البته نمی تواند در آنجا توقف بکند ولی وقتی ایجاد کار شد می توانند مردم زندگانی بکنند این یک تلگرافی است از بوشهر که بامضای دوهزار و پانصد نفر رسیده که قاطبه علماء واعیان و کسبه و اهالی آنرا امضاء کرده اند آنرا قرائت و تقدیم می کنم .

جناب آقای نخست وزیر محبوب رونوشت وزارت اقتصاد ملی و اداره کل بنادر رونوشت جناب آقای اخگر

مژده تصمیم دولت ملی دایر با آزادی بندر بوشهر که موجب توقف سیر فتهرائی و میوهن قوس صعودی این بندر و تشویق در مراجعت مهاجرین به وطن مألوف و انبار بازرگانی بنادر عربستان و دول شرقی خواهد بود مایه امید و خوشحالی و دمیده شدن روح در کالبد مردم مفلوک محروم استعمار زده این سامان گردیده هر چند اخلاص لکران درصدد هستند از این اقدام مفید اقتصادی و سیاسی ذهن دولت را مشوب بکنند ولی مزایای این عمل بر دولت ملی روشن است لذا با کمال بی صبری اهالی استدهای عاجز در تسریع این تصویب نامه که از هر حیث متضمن منافع بیشمار برای بوشهر و مملکت است دارند

مطلب دیگری هم که بنده در باید بیان اخیر جناب آقای ریگی عرض می کنم البته تشویق و ترغیب از طرف همه مردم لایسهای وطنی و مصنوعات وطنی استفاده کنند و مردم هم برای این

تشویق و تشویق شروع بشود. امتعه وطنی
گردیدند که عرض می شود که خوبست
صاحبان صنایع وطنی هم متوجه موقعیت
باشند و فکر نکنند که از این تشویق مردم
سوءاستفاده بشود و اجناسشان را گران بکنند
و بدانند اگر این رویه را در پیش بگیرند
نتیجه اش این است که مردم از خریدار امتعه
وطنی منصرف میشوند و ضرر این عمل
متوجه خودشان خواهد بود از طرف و کلای
محترم فارس هم بیازماندگان سانحه هوایی
تسلیم عرض میکنم باقی وقت را هم بجناب
آقای دکتر فقهی شیرازی میدهم

دکتر فقهی شیرازی - چقدر وقت باقی مانده است؟

نایب رئیس - ۷ دقیقه
دکتر فقهی شیرازی - چون کم

است بنده معذرت میخواهم

۳ - بقره مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تعلیق مجازات زندانیان

نایب رئیس - وارد دستور می
شویم بقیه پیشنهادات راجع به تعلیق مجازات
زندانیان قرائت میشود پیشنهاد آقای
وکیل پور
(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد می نمایم ماده واحده بطریق
زیر اصلاح شود :

« محکومین بجرم ارتشاء و اختلاس
و کلاهبرداری و خیانت در امانت در صورتی
از مقررات این ماده استفاده خواهند نمود
که اصل مال یا قیمت آنرا از تاریخ تصویب
این قانون در ظرف یکسال تسلیم یا بوجه
اطمینان بخشی تعهد نمایند وکیل پور

نایب رئیس - آقای وکیل پور
وکیل پور - آنروز ضمن پیشنهادی
که جناب آقای نریبان فرموده بودند
بنده یک توضیحاتی راجع باین ماده عرض
کردم که فکر میکردم آقایان نمایندگان
محترم قانع شدند موضوع این است که
این جمله ای را که الان میخوانم در این
ماده نوشته :

« محکومین بجرم ارتشاء و اختلاس
و کلاهبرداری و خیانت در امانت در صورتی
از این ماده استفاده خواهند نمود که اصل
مال یا قیمت آنرا در ظرف یکسال تسلیم
نمایند » و همانطور که آنروز عرض کردم
این یک قضا شرطیه است یعنی اگر این
ماده در ظرف یکسال این پول را تسلیم کردند
ناشاهی آخر آنوقت میماند آزاد بشوند
والا اگر تا یکسال آخر را ندادند آزاد
نمیشوند بنده عرض کردم برای اینکه آنها
هم بتوانند از این قانون استفاده کنند بجای
اینکه پول را تسلیم کنند اگر بوجه اطمینان

بخشی تعهد کنند همینقدر که تعهد کرد در
ظرف مدت مقرر بدهد یک مدت معینی که
قرار تسلیم داد و تعهد پرداخت کرد و دولت
هم قبول کرد آنوقت آنرا آزاد کنند والا
از وجه اینکار عیب پیدا میکند یکی اینکه
ممکن است کسانی باشند که اگر فعلاً هم
بتوانند در ظرف یکسال اصل مال یا قیمت
آن را مسترد بکنند در ظرف یکسال مدت
زندانشان تمام میشود و در حقیقت دیگر از
این قانون استفاده نمیکنند بنابراین تشویق
و ترغیب نمیشوند که اصل مال یا قیمت آنرا
مسترد کنند بنظر من بضرر دولت تمام میشود
و از طرف دیگر یک تبعیض هست اینجا
در جائیکه جنایات راجع این لایحه آورده ایم
و اشخاص جانی را هم بموجب همین قانون
معاف میکنیم در حقیقت صحیح نیست که
کلاهبرداری هم که جرم جنحی است آنرا
مشمول این قانون قرار ندهیم و این اشخاصی
را که در این قسمت اخیر نوشته اند از این
قانون بی بهره بگذاریم اینجا است که بنده
خواستم از حضور محترم آقایان استدعا
کنم که باین اصلاحی که شده است رأی
بدهید (دکتر معظمی - در پیشنهادتان مرفوع
فرموده اید ماده واحده اینطور اصلاح میشود
در حالیکه قسمتی از ماده واحده باید باشد)
اصلاح میکنم پیشنهاد مینمایم قسمت آخر
ماده واحده (دکتر معظمی - باید بنویسید
جمله فلان ماده واحده اینطور اصلاح میشود)
اجازه بفرمائید پیشنهاد را بنده میخوانم
« پیشنهاد مینمایم جمله (از محکومین بجرم
ارتشاء الی در ظرف یکسال تسلیم نمایند
بطریق زیر اصلاح شود: « محکومین بجرم
ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری و خیانت در امانت
در صورتی از مقررات این ماده استفاده خواهند
نمود که اصل مال یا قیمت آنرا از تاریخ تصویب
این قانون در ظرف یکسال تسلیم یا بوجه
اطمینان بخشی تعهد نمایند »

نایب رئیس - آقای وکیل پور
پیشنهاد می نمایم ماده واحده اینطور
اصلاح میشود (دکتر معظمی - باید بنویسید
جمله فلان ماده واحده اینطور اصلاح میشود)
اجازه بفرمائید پیشنهاد را بنده میخوانم
« پیشنهاد مینمایم جمله (از محکومین بجرم
ارتشاء الی در ظرف یکسال تسلیم نمایند
بطریق زیر اصلاح شود: « محکومین بجرم
ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری و خیانت در امانت
در صورتی از مقررات این ماده استفاده خواهند
نمود که اصل مال یا قیمت آنرا از تاریخ تصویب
این قانون در ظرف یکسال تسلیم یا بوجه
اطمینان بخشی تعهد نمایند »

نایب رئیس - آقای وکیل پور
(مخبر کمیسیون دادگستری - عرضی ندارم)
مخالفی نیست باین پیشنهاد، آقای اخگر
مخالفید بفرمائید

اخبگر - در این قانون منظور شده که
اینگونه متهمین اگر در ظرف یکسال اصل
یا قیمت آنچه را که بآن محکوم شده اند
بپردازند موافق این قانون رفتار خواهد شد
حالا اضافه بکنیم که تعهد بکنند و آزاد
بشوند ارفاق بی جهتی است اگر یک کسی
محکوم بیک جنایتی شده است مابه ازای
جنایت را داد تا یکسال آزاد بشود یک
حرفی است ولی اگر نداد و تعهد کرد آن
تعهد هم اجرا نشود یک صورت صحیحی
ندارد.

نایب رئیس - آقایان توجه بفرمائید
پیشنهاد یک مرتبه دیگر قرائت میشود
(شرح زیر خوانده شد)
پیشنهاد مینمایم جمله « از محکومین
بجرم ارتشاء الی در ظرف یکسال تسلیم

نمایند » بفرمائید
پیشنهاد می نمایم ماده واحده اینطور
اصلاح میشود (دکتر معظمی - باید بنویسید
جمله فلان ماده واحده اینطور اصلاح میشود)
اجازه بفرمائید پیشنهاد را بنده میخوانم
« پیشنهاد مینمایم جمله (از محکومین بجرم
ارتشاء الی در ظرف یکسال تسلیم نمایند
بطریق زیر اصلاح شود: « محکومین بجرم
ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری و خیانت در امانت
در صورتی از مقررات این ماده استفاده خواهند
نمود که اصل مال یا قیمت آنرا از تاریخ تصویب
این قانون در ظرف یکسال تسلیم یا بوجه
اطمینان بخشی تعهد نمایند »

نمایند» بطریق زیر اصلاح شود
« محکومین بجرم ارتشاء و اختلاس
و کلاهبرداری و خیانت در امانت در صورتی
از مقررات این ماده استفاده خواهند نمود
که اصل مال یا قیمت آنرا از تاریخ تصویب
این قانون در ظرف یکسال تسلیم یا بوجه
اطمینان بخشی تعهد نمایند » وکیل پور
نایب رئیس - آقایان اینکه موافقت با
این پیشنهاد قیام بفرمائید (عده کثیری
برخواستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری
قرائت می شود
(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میکنم بعد از عبارت (از بقیه
مجازات مقرر معاف میشوند) عبارت زیر
اضافه شود « هم چنین متهمین بارتکاب جنحه
و جنایت غیر از قتل عمد که فعلاً زندانی و
بدون معافیه و تغییر تکلیف در مورد جنحه
ثلث و در مورد جنایت نصف از مدت مجازات
مقرر را محسوس شده اند آزاد میشوند در
صورتیکه در ظرف پنجسال مرتکب جنحه و
جنایت بشوند اتهام قبلی قابل رسیدگی و
تعقیب خواهد شد -

خلخالی
نایب رئیس - آقای خخالی
خلخالی - عرض کنم این پیشنهادی
که تقدیم شده بمنظور این است که وقتی
مجرمین که محکومیت قطعی پیدا میکنند
در این لایحه با گذشتن نصف در جنحه و دو
ثلث در جنایت مجازاتشان معاف میشود و
آزاد میشوند بطریق اولی متهمین هم باید
آزاد بشوند (چند نفر از نمایندگان - این
پیشنهاد در شد) پیشنهادات قبلی راجع
به متهمین که رد شد راجع بمتهمینی بود
که قبلاً به اتهاماتشان رسیدگی بشود و
پس از رسیدگی و صدور حکم آزاد بشوند
اینجا چنین چیزی نیست من عرض میکنم
همانطور که کسانی که محکومیت قطعی دارند
آزاد میشوند کسانی هم که بصرف اتهام
زندانی میشوند و مدتی در زندان بلا تکلیف
مانده اند آزاد شوند چنانکه در شب در
روزنامه خواندم که یک دادگاهی در زندان
برای رسیدگی به وضع این قبیل مجرمین
تشکیل میشود چرا اینها هم آزاد نشوند؟
اگر بمن بگوئید که این ماده واحده در
مورد کسانی است که محکومیتی دارند و
فعلاً زندانی هستند مجازاتشان معاف میشود
هیچ مانعی ندارد که از نظر اتهام هم معلق
بشود باین معنی کسانی که متهم هستند اگر
در مورد جنحه ثلث و در مورد جنایت نصف
از مدت مجازات مقرر اتهامشان را بدون
تعیین تکلیف در زندان مانده باشند آزاد
شوند و در صورتیکه در ظرف پنجسال بازم
باتهام جنحه و جنایت زندانی شوند با اتهام
قبلی شان باز رسیدگی شود و یکی از آقایان
صحبت میکردند برای اینکه رفع اشکال
بشود، این مطلب را عرض میکنم که نظر

نایب رئیس - آقای وکیل پور
پیشنهاد می نمایم ماده واحده اینطور
اصلاح میشود (دکتر معظمی - باید بنویسید
جمله فلان ماده واحده اینطور اصلاح میشود)
اجازه بفرمائید پیشنهاد را بنده میخوانم
« پیشنهاد مینمایم جمله (از محکومین بجرم
ارتشاء الی در ظرف یکسال تسلیم نمایند
بطریق زیر اصلاح شود: « محکومین بجرم
ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری و خیانت در امانت
در صورتی از مقررات این ماده استفاده خواهند
نمود که اصل مال یا قیمت آنرا از تاریخ تصویب
این قانون در ظرف یکسال تسلیم یا بوجه
اطمینان بخشی تعهد نمایند »

نایب رئیس - آقای وکیل پور
(مخبر کمیسیون دادگستری - عرضی ندارم)
مخالفی نیست باین پیشنهاد، آقای اخگر
مخالفید بفرمائید

اخبگر - در این قانون منظور شده که
اینگونه متهمین اگر در ظرف یکسال اصل
یا قیمت آنچه را که بآن محکوم شده اند
بپردازند موافق این قانون رفتار خواهد شد
حالا اضافه بکنیم که تعهد بکنند و آزاد
بشوند ارفاق بی جهتی است اگر یک کسی
محکوم بیک جنایتی شده است مابه ازای
جنایت را داد تا یکسال آزاد بشود یک
حرفی است ولی اگر نداد و تعهد کرد آن
تعهد هم اجرا نشود یک صورت صحیحی
ندارد.

آقایان جلب شود میفرمودند که در اتهام
ممکن است جرم شخصی را بزرگتر از
آنچه که هست جلوه بدهند و وقتی که به
دادگاه میرود یا تخفیف قائل میشوند یا
اینکه پس از رسیدگی معلوم میشود
مرتکب جنحی شده نه جنایت، بنابراین
در موقعی که متهم است میگوئیم اگر متهم
جنحه یا جنایت یک نلث یا نصف مدت
زندانی را گذراند آزاد بشود این در حقیقت
یک فشاری است بآن متهمین در صورتیکه
در جواب میتوان گفت کسانی که تا این تاریخ
زندانی هستند که یک نلث در جنحه و نصف
مدت را در جنایت زندانی شده باشند آزاد
میشوند و کسانی که تا این تاریخ آزاد
شده اند شامل نمیشود اگر چنانچه برخلاف
حقیقت جرمشان را بزرگ جلوه داده اند
که در محکم که کمتر از آنچه ادعا شده در
بارشان حکمی صادر شود که آنها مدت
محکومیت را در زندان بوده اند یعنی این
تنها در مورد کسانی که متهم هستند بدون
تعیین تکلیف و صدور حکم تا کنون زندانی
هستند شامل میشود باز تصدیق میفرمائید
که وقتی مجرمینی که حکم قطعی برایشان
صادر میشود و محکومیتشان قطعی است
آزاد میکنیم بطریق اولی متهمی را که
بدون صدور حکم و بلا تکلیف هستند اینها
را هم باید آزاد کنیم

اعامی اهری - بنده مخالفم
احمد فرامرزی - این رد شده
اصلاً

نایب رئیس - آقای وکیل پور
پیشنهاد می نمایم ماده واحده اینطور
اصلاح میشود (دکتر معظمی - باید بنویسید
جمله فلان ماده واحده اینطور اصلاح میشود)
اجازه بفرمائید پیشنهاد را بنده میخوانم
« پیشنهاد مینمایم جمله (از محکومین بجرم
ارتشاء الی در ظرف یکسال تسلیم نمایند
بطریق زیر اصلاح شود: « محکومین بجرم
ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری و خیانت در امانت
در صورتی از مقررات این ماده استفاده خواهند
نمود که اصل مال یا قیمت آنرا از تاریخ تصویب
این قانون در ظرف یکسال تسلیم یا بوجه
اطمینان بخشی تعهد نمایند »

نایب رئیس - آقای وکیل پور
(مخبر کمیسیون دادگستری - عرضی ندارم)
مخالفی نیست باین پیشنهاد، آقای اخگر
مخالفید بفرمائید

اخبگر - در این قانون منظور شده که
اینگونه متهمین اگر در ظرف یکسال اصل
یا قیمت آنچه را که بآن محکوم شده اند
بپردازند موافق این قانون رفتار خواهد شد
حالا اضافه بکنیم که تعهد بکنند و آزاد
بشوند ارفاق بی جهتی است اگر یک کسی
محکوم بیک جنایتی شده است مابه ازای
جنایت را داد تا یکسال آزاد بشود یک
حرفی است ولی اگر نداد و تعهد کرد آن
تعهد هم اجرا نشود یک صورت صحیحی
ندارد.

نایب رئیس - آقایان توجه بفرمائید
پیشنهاد یک مرتبه دیگر قرائت میشود
(شرح زیر خوانده شد)
پیشنهاد مینمایم جمله « از محکومین
بجرم ارتشاء الی در ظرف یکسال تسلیم

نمایند » بفرمائید
پیشنهاد می نمایم ماده واحده اینطور
اصلاح میشود (دکتر معظمی - باید بنویسید
جمله فلان ماده واحده اینطور اصلاح میشود)
اجازه بفرمائید پیشنهاد را بنده میخوانم
« پیشنهاد مینمایم جمله (از محکومین بجرم
ارتشاء الی در ظرف یکسال تسلیم نمایند
بطریق اولی در باره کسانی
که حکم قطعی صادر نشده این تردید
بیشتر است. این یکی، ولی مهمترین است
که در مورد کسانی که تعقیب شده اند و محکوم
نشده اند میزان مجازات آنها معلوم نیست
تا ما بتوانیم یا یک نلث یا یک ربع تخفیف

قابل شویم، برای اینکه اکثر مجازات ها دارای يك حداقل و يك حد اكثری است مثلا از سه سال با اعمال شاقه تا ۱۰ سال حبس معین شده و معلوم نیست که از طرف محکمه مجازات سه سال یا ۱۰ سال کدام يك معین میشود. حالا اگر خواستند نصف یا ثلث این مجازات را تخفیف بدهند نصف سه سال یا نصف پانزده سال را بدهند ؟ این برخلاف اصل است بعقیده بنده و تصور میکنم اگر پیشنهادشان را مسترد فرمایند مناسب باشد

خلخالی - قیاس مع الفارق میفرمائید **نایب رئیس** - آقای عامری **عامری** - بنده هم میخواستم توضیحاتی بدهم که با توضیحات آقای دکتر مصباح زاده دیگر عرضی ندارم و احتیاج نماند

نایب رئیس - آقای امامی اهری **امامی اهری** - منظور از تقدیم این لایحه آقای خلخالی، بطور خلاصه دولت اظهارش این بود که من آن وسایل لازمه را برای اصلاح حال زندانیان که اینها را در آنجا تربیت و تأدیب میکنیم و خلاصه مردمانی صالح قرار بدهیم و تحویل جامعه بدهیم، این وسایل را ندارم بنابراین ارفاق میکنم و اینها را بحال معلق رها میکنم (خلخالی - قتل همدر استثناء کرده ام) اجازه بفرمائید اساساً متهم غیر از مجرم است، آن کسی که محکوم شده بر فرض هم که معاف بشود دارای مجازات تبعی است و يك اثراتی دارد ولی آن کسیکه متهم است ممکن است تبرئه شود (خلخالی - اگر تبرئه شد که بهتر دیگر آزاد میشود) در این مورد درست توجه نمی فرمائید جناب آقای خلخالی، متهم بموجب قرار مستنطق بازداشت میشود هنوز محکومیتی پیدا نکرده حکم محکمه صادر نشده (خلخالی - آزادی او چه اشکالی دارد؟) آزادی او برگردن شما نیست، محتاج بگفته شما نیست، مستنطق میتواند او را در صورتیکه لازم بداند آزاد کند بهر حال این مورد ندارد و با این طرز عمل، این تشویق ارتکاب جرم است چنانکه ممکن است یک نفر دیگر پیشنهاد کند چون شما در باره متهم همانطور که آقای خلخالی پیشنهاد میکنند مجازات را معاف کردید بطریق اولی اجازه ندهید که هر کسی سرت کرد تعقیب شود، و بطریق اولی باید معاف باشد، این آقا موجب تشویق ارتکاب جرم میشود که صحیح نیست

نایب رئیس - آقای خلخالی مسترد میفرمائید یا رأی بگیری؟ **خلخالی** - رأی بگیری **نایب رئیس** - آقایانی که موافقت با پیشنهاد آقای خلخالی قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) رو شد **یکی از نمایندگان** - بکمر تبه دیگر

میفرمودند قرائت میشد **نایب رئیس** - آقایان باید توجه داشته باشند وقتی پیشنهادی خوانده می شود دقت بفرمائید، پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(پیشنهاد آقایان جلالی و شهیدی (بشرح زیر قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینمایم در قسمت اول ماده واحده کلمه (نصف) بعد از کلمه (جنجه) به ثلث و عبارت (دوثلث) بعد از جنایت به نصف اصلاح شود

سید باقر جلالی - شهیدی **نایب رئیس** - آقای شهیدی **شهیدی** - پیشنهادی که بنده و آقای جلالی دادیم، خواهش میکنم توجه بفرمائید پیشنهاد کرده ایم در قسمت اول ماده واحده نصف بعد از جمله جنجه ثلث و عبارت دو ثلث بعد از جنایت به نصف اصلاح شود منظور این است که مدت جنایت را که دو ثلث منظور شده نصف باشد و مدت جنجه را ثلث، در صورتیکه در جنایت نصف را طی کرده باشد و در جنجه ثلث، البته برای توضیح عرض کنم که فلسفه مجازات برای اصلاح مجرم است که اخلاق او خوب شود و فرد مفیدی بشود همانطور که جناب آقای ملک اسماعیلی در جلسه قبل فرمودند اتفاقاً در اغلب کشورها برای مجازات حدی را قابل نشد، اند و همینقدر که تشخیص دادند مأمورین قضائی که يك مجرمی تبه پیدا کرده و يك فرد مفیدی ممکن است بشود او را آزاد میکنند از طرف دیگر خوشبختانه در مملکت ما مجرم بالفطره کمتر هستند و اینها کسانی هستند که در نتیجه فقر و استیصال یا در اثر ضعف اخلاقی یا در اثر تحریکات اعصاب از قبیل مستی و یا فقر و پریشانی مرتکب جرم شده اند در عمل هم دیدیم، ایم غالباً این قبیل مجرمین یا از شمت تشویش انتحار کرده اند یا خود را بأمورین قضائی تسلیم کرده اند بنابراین بنده از نظر ارفاق بحال این قبیل مجرمین باستثنای قتل عمد نسبت بسایرین که مجرمین عادی هستند پیشنهاد کردم چنانچه در جنایت نصف از مجازات را طی کرده باشند و در جنجه ثلث اینها از قانون استفاده کنند

نایب رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) **امامی اهری** - بکمر تبه دیگر قرائت شود

مجدداً بشرح سابق توسط خود آقای شهیدی قرائت شد

حاج سید جوادی - پیشنهاد خوبی است نظر خیر خواهی است **گنجبای** - پس بگیری **نایب رئیس** - رأی میکنیم پیشنهاد آقایان جلالی و شهیدی آقایانی که موافقت قیام فرمایند (چند نفری برخاستند)

نایب رئیس - پیشنهاد آقایان جلالی و شهیدی قرائت شد

(۴) اعلام تصویب صورت مجلس جلسات هفتم و نهم دی ماه ۱۳۳۱

نایب رئیس - از موقعیت استفاده میکنم صورت جلسات هفتم و نهم دیماه را هم تصویب شده تلقی میکنم

(۵) بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تعلیق مجازات زندانیان

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینمایم بجای یکسال (جمله سه سال با قساطر تضمین شده) اصلاح شود

شهیدی - سید باقر جلالی **جواد عامری** - با پیشنهادی که تصویب شده که تعهد را قبول کرده اند خوب است پس بگیرند **شهیدی** - پس گرفتیم آقا **نایب رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینمایم تبصره زیر بماده واحده اضافه گردد:

تبصره - پنجره مقرر در ماده ۱۳۶ مکرر آئین دادرسی کیفری، بدوماه اصلاح و از مقررات این تبصره نیز کسانی که برای پرداخت وجه الکفاله زندانی هستند در صورت دادن ضامن میتوانند استفاده نمایند

شهیدی - سید باقر جلالی **نایب رئیس** - آقای شهیدی

امامی اهری - مشابه همان پیشنهاد آقای خلخالی است **شهیدی** - خیر قربان مشابه نیست (معتدماً خواندی - پس بگیرد آقا) چی را پس بگیرم؟

عرض میشود که متأسفانه این پیشنهادات را آقایان توجه نمیکنند (صحیح است) (میراشرافی - ایشان توهین میکنند چطور می دانید ما توجه نمیکنیم؟) عرض کنم در ماده ۱۳۶ قانون آئین دادرسی جزائی قید شده است باینکه هر گاه بشخص کفیل اخطار شد که متهم را تحویل بدهد و در طرف پنجره تحویل ندهد خود کفیل زندانی میشود و وجه الکفاله از او وصول میشود آقا در طرف پنجره کدام کفیل می تواند متهم را تحویل زندان بدهد؟ الان عده زیادی هستند که در زندان گرفتارند بعنوان کفالت و وجه الکفاله هم از شان گرفته اند اینست که بنده و آقای جلالی پیشنهاد کردیم که این مدت پنجره را دو ماه بکنند و در ظرف دو ماه کفیل شخصی را که از او کفالت کرده

شهیدی - پس گرفتیم **نایب رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

تحويل بدهد و از این دو ماه هم زندانیان الان در زندان هستند استفاده کنند

دکتر کیان - آقا یکماه بکنید **اخگر** - اگر بخواهیم که قوانین را درست کنیم وقت زیادی خواهد خواست

نایب رئیس - آقای معاون وزارت دادگستری

معاون وزارت دادگستری - عرض میشود این موضوع کفالت که میخواهیم به دو ماه تغییر پیدا کند بنظر بنده جایز اینجا در این لایحه نیست (صحیح است) چون موضوع کفالت و این که کسی کفیل منتهی شده ارتباطی با محکومین زندانیان ندارد و عقد کفالت اصولاً از عقود است که کسی می آید بداد گستری میگوید آقا منتهی را میخواهید بفرستید بزندانیان او را فرستاد و هر وقت خواستید او را می آورم

شرطی هم میکند، میخواست شرط نکند می گویند اگر پنجره را نیآوری دو هزار تومان از تو بگیرند، خوب قبول نکند مگر کسی کفیل را مجبور کرده که بانس بیا اینجا و از کسی کفالت کن و حالا چون پنجره را است پس دعوا کند با دادگستری که تودرست کردی، ما چکار داریم با کفیل ما تأمین میخواهیم از متهمین، متهم بشخص کسی که با اتهام وارد شده می گویند این دزدی کرده ای، ما باید دلائل را جمع کنیم، حالا ما می خواهیم او را بفرستیم زندان و دلائل را جمع آوری کنیم البته دوسه دلیل در دست داریم ولی دلائل بیشتری میخواهیم جمع آوری کنیم، بکنند پیدا می شود مزاحم ما، و میگویند زندانیان نکن و من کفیلش میشوم خوب پنجره را است می خواست اصلاً قبول نکند با این شرط کفیل شده ما هم میخواهیم کفیل نشوند ما خیلی ممنونیم که کفیل نیاید برای اینکه آقایان توجه داشته باشند که غالب کسانی که کفیل میشوند اولاً خودشان نیستند ثانیاً باشخاصی که بقید کفیل آزاد شده اند با وجود داشتن کفیل دسترسی نداریم (عده ای از نمایندگان کان - پس گرفتند)

نایب رئیس - آقای مخبر کمیسیون **دکتر مصباح زاده** - بنده توضیح عرض می کنم که ما البته با اصل پیشنهاد نماینده محترم موافقیم اصل پیشنهاد است محترم صحیح است یعنی پنجره کافی نیست این مسلم است و این تذکره که دادیم منظور بود از این جهت اکنون که قانون اصلاح جزا تحت شورا است و اصلاح میشود این نظرتان را ممکن است آقای معاون دادگستری در آنجا مطرح کنند و مورد نظر قرار دهند

شهیدی - پس گرفتیم **نایب رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم قسمت محکومین بجرم ارتشاء و اختلاس بطریق زیر اصلاح شود: محکومین بجرم ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری و خیانت در امانت در صورتی از مقررات این ماده استفاده میکنند که اصل مال یا قیمت آنرا متمسکین در ظرف یکسال و غیر متمسکین از دو تا چهار سال تسلیم نمایند پورسرتیب

نایب رئیس - آقای پورسرتیب

پورسرتیب - خوشبختانه آقایان چون مزه زندان را نچشیده اند همینطور بنگیزهائی می گویند بدون اینکه بدانند وضع و حال آن زندانبها چیست ، غالب آقایان تصدیق میفرمایند که صاحبان زر و زور کمتر زندان میروند و تجربه ثابت کرده است که غیر ممکن است صاحبان زر و زور جایشان در زندان باشد و این لایحه هم برای اینست که اشخاصی که صاحبان زر و امید است که اصلاح بپذیرند بیرون بروند ، جای بعضی از دوستان خالی در زندان که بودیم (اخگر - دوستان بجای ما) خنده نمایند گان (زنک رئیس) بما يك افرادی را می دانند که خدمت ما را بکنند در مقابل يك چیزی از ما میگیرند اینها وقتی مستخلص میشوند التماس بگردند که کس دیگری را جای ما استخدام نکنید ما بر میگردیم و همینطور هم بود شب دوم تر به بر میگشتند زندان حالا که اینها را مرخص بکنند زندان که خالی نمیشود اینها ایشان زندانست کارشان اینست که بیایند بیرون يك کارهائی بکنند که بر گردند زندان بهر صورت منظور بنده این است که بیشتر افرادی که در زندان هستند متمسکین هستند و این لایحه برای تعلیق زندان آنهاست اما خیال میکنم تعلیق بمحال باشد و آنها نتوانند بدیهشان زاده مند و بیایند بیرون متمسکین هم که آن تو نیستند اینست که بنده پیشنهاد کردم برای اینکه يك مشت بدبخت رانجات بدهید و یکمده غیر متمسکین را آزاد بکنید و عده ای بی سرپرست را سرپرستی برایشان در نظر بگیریم اجازه بفرمائید موافقت شود و این پیشنهاد بنده تصویب شود از دو سال تا چهار سال برای غیر متمسکین دولت مدت قائل شود

نایب رئیس - آقای ذوالفقاری

ناصر ذوالفقاری - پیشنهاد میکنم که آقای وکیل پور کردند گمان میکنم که نظر آقای پور سرتیب را تأمین کرده باشد برای اینکه اگر شخص متمسکین باشد که دیگر مهلت دادن لازم ندارد و اگر متمسکین نباشد که پیشنهاد آقای وکیل پور نظر جنابعالی را تأمین میکند اما چون پیشنهاد اینست که باید بشود نظر ارفاق نسبت بزندانیان بیچاره است بقید من بهترین پیشنهاد این است که آقایان پیشنهادات خودشانرا پس بگیرند که این

لایحه هر چه زودتر تصویب شود که آن بیچاره هائی که بانتظار رای آقایان نشسته اند راحت شوند (صحیح است)

نایب رئیس - پیشنهاد آقای پورسرتیب یکمرتبه دیگر قرائت میشود آقایان توجه بفرمایند

(شرح سابق مجدداً قرائت شد)

نایب رئیس - مرای میگیریم پیشنهاد آقای پور سرتیب آقایانیکه موافقت فرمایند (عده کمی برخاستند) در شد پیشنهاد دیگری قرائت شود

ناظرزاده - پیشنهاد آقای حاج سید جوادی است

حاج سید جوادی - احسن

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم محکومین بجرم ارتشاء و اختلاس و خیانت در امانت و کلاهبرداری در صورت اثبات اعسار از اجرای بقیه مجازات و پرداخت اصل مال معاف شوند

حاج سید جوادی

نایب رئیس - آقای حاج سید جوادی امامی اهری - پیشنهاد بنده هم درباره همین مطلب است منتهی کاملتر

حاج سید جوادی - اجازه بفرمائید

نایب رئیس - نمیشود آقای توضیحات بفرمائید

حاج سید جوادی - من يك آدمی هستم که میگویم تبعیض نباید بشود اگر پیشنهاد شما کاملتر بود بنده پس میگیرم ولی خواهش میکنم حالا حرفی در بین عرایض بنده نفرمائید . من منظورم این است که تبعیض را بردارم ، چون غالباً میدانید دستگاههای ما اگر بعد از این خوب شود و صالح بشود يك حسابی دیگر است این دستگاههای ما تا حالا شیر گیر نبوده و غالباً هم اشخاصیکه متمسکین بودند و زدی میکردند در رفاهیت و آسایش بودند و آن آفتابه در زدها را میگرفته اند (صحیح است) و غالباً هم روی استیصال و بیچارگی دست بیک جنابت ها و خیانتها و دزدیهائی میزدند حالا اگر بخواهیم ما اینطور بکنیم بگوئیم اشخاصی را که تمول دارند و در ظرف یکسال دادند خلاص بشوند معنایش این است که اشخاصیکه متمسکین هستند و سرو سامانی دارند خلاص بشوند و آنها بیکه روی استیصال و بیچارگی دست بیک جنابتی زده اند همیشه در زندان بمانند این درست نیست بنابراین عقیده بنده این است که برای رفع تبعیض باید فکری کرد و از این لحاظ این پیشنهاد را تقدیم کردم حالا اگر پیشنهاد آقای امامی اهری کاملتر است قرائت بکنند من پس میگیرم و اگر کاملتر نشد به پیشنهاد بنده رای بگیریم

امامی اهری - در قرائت پیشنهادات باید پیشنهادات مشابه با هم خوانده شود

نایب رئیس - مخالف اصول است باید تک تک خوانده شود این پیشنهاد را

مسکوت میگذاریم تا موقعیکه آن پیشنهاد بنوبت خوانده شود (صحیح است) پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تصوره زیر بماده واحده اضافه شود

تصوره - مفاد این قانون در مورد - کسانیکه محکومیت مالی پیدا کرده ولی بعلت بیماری، تکفل و غیره زندانی نشده اند در صورت پرداخت مبلغ مورد محکومیت قابل اجراست

دکتر فقهی شیرازی - اخگر - پورسرتیب نایب رئیس - آقای اخگر

اخگر - اشخاصی بوده اند که بواسطه بیماری مثلا مبتلا بسل بوده اند این را در زندان نتوانستند نگاهدارند مرخص کردند از روی لاعلاجی و روی ارفاق و مدتی که میفرمائید نصف و ثلث باید بگذارند در زندان نگذارند در مرخصخانه بوده مثلا مسلول بوده و در مرخصخانه بوده است حالا با ترتیبی که در این قانون در نظر گرفته شده اینطور می شود که او را دومرتبه از بیمارستان ببرند در محبس و بگویند نصف یا دو نث را زندانی باش آنوقت مرخصی ، ما خواستیم بگوئیم آن اشخاصی که از روی بیماری معاف شده اند که در زندان نباشند دیگر مکلف نباشند مأمورین آنها را دوباره در زندان نگاهدارند همین قانون درباره آنها اجرا شود

نایب رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد) یکمرتبه دیگر قرائت می شود

(شرح سابق مجدداً قرائت شد) شمس قنات آبادی - این نقش فرض است

معاون وزارت دادگستری - اجازه می فرمائید؟

نایب رئیس - بفرمائید معاون وزارت دادگستری -

اشخاصی که بعلت مرض از زندان خارج می شوند و بباستری میشوند در خود زندان اینها را نباید با هم مخلوط کرد ، عده ای همیشه مریض می شوند ولی در بیمارستان خود زندان بستری هستند ، آنها مدت اقامتشان در بیمارستان زندان جزء مدت محکومیت حساب می شود (دکتر فقهی شیرازی - مسلولین را آنجا نمی خوابانند) یکوقت است مریض را در تحت حفاظت مأمورین بخارج از زندان می برند یعنی دو نفر مأمور همراه او میکنند باین ترتیب که فلان بیمار که وسایل معالجه او در بیمارستان زندان فراهم نیست در یکی از بیمارستانهای خارج تحت مراقبت این دو مأمور بگذارند اینجا هم باز مدت اقامت چنین محکومی در خارج جزء مدت زندان او محسوب می شود ولی باقی می ماند آن دسته ای که بقید و بقید سپردن ضامن آزاد می شوند میروند بیرون که خودشانرا معالجه کنند و بعد زندان بر گردند

یعنی دین خودشانرا ادا بکنند چون محکومیت برای آنها مثل يك دینی است که باید در باره شان اجرا شود . حالا بنده پیشنهاد را اینطور فهمیدم که مربوط باین دسته است نه آن دودسته (اخگر - صحیح است) پس آنها بیکه مثل زندانی هستند این قانون شامل آنها نخواهد شد بنا بر این جناب آقای اخگر نماینده محترم منظور شان مسلماً آن دسته از زندانیان هستند که بقید کفیل آزاد می شوند و میروند خودشانرا معالجه کنند و بعد زندان بر گردند بنده گمان نمیکنم که آقایان با این امر موافقت داشته باشند که يك کسیکه يك مقداری از زندان را کشیده و زرنکی کرده و رفته بیرون حالا من نمی دانم این تصمیم هم چه جور صادر شده ما بگوئیم آقا تو کلازمه زرنکتر بودی بیا حالا این مدتی را که آزادانه در بیمارستان خارج خودت را نگهداشتی و تمارض کرده ای تو هم بیا آزاد شو به موجب این لایحه

اخگر - بنده توضیح دارم

نایب رئیس - توضیح ندارد

اخگر - در جواب مخالف باید يك موافق صحبت کند

نایب رئیس - شما خودتان پیشنهاد دهنده هستید آقای شمس قنات آبادی مخالفید بفرمائید

اخگر - بدو مخالف پشت سر هم اجازه می دهید

نایب رئیس - آقای معاون وزارت دادگستری نماینده دولت است نه مخالف آقای شمس قنات آبادی بفرمائید

شمس قنات آبادی - گویا آقای اخگر نظرشان از دادن این پیشنهاد این بود که آنها بیکه بیمارند و با بقول جناب آقای معاون وزارت دادگستری تمارض کرده اند و تحت يك عناوینی از زندان آمده اند بیرون از مفاد این قانون استفاده بکنند من می خواهم بجنابعالی عرض کنم کسانی را بهشان اجازه می دهند که بعنوان بیماری و تمارض از زندان بیایند بیرون که دارای قدرت و يك ثروت و شخصیت فوق العاده ای باشند (صحیح است) جناب آقای اخگر این پیشنهاد را که جنابعالی با حسن نیت تقدیم کردید شامل حال آن بدبختها نمی شود بدبختها را اجازه نمی دهند که تحت این عناوین از زندان بیایند بیرون آنجا اینقدر نگاه می دارند که جان بجان آفرین تسلیم کنند اگر آقایان محترم و نمایندگان محترم مجلس شورای ملی حقیقه دلشان بعال زندانیانیکه در زندان هستند مخصوصاً مسلولین می سوزد يك لایحه ای تنظیم شده که حمایت زندانیان مسلول است تقاضا کنید آن لایحه در دستور قرار گیرد و این بیماران مسلول بیچاره ای که در کج زندان دارند ذره ذره جان می دهند اینها را از حرم

بدریجی نجات بدهید (احسن - صحیح است)

نایب رئیس - آقای اخگر مسترد می فرمائید یا برای بگیرییم؟

اخگر - رأی بگیریید

نایب رئیس - به پیشنهاد آقایان اخگر پور سرتیب (پور سرتیب - بنده پس می گیرم) د کتر فقهی شیرازی، رأی گرفته می شود آقایانی که موافقند قیام فرمایند (چند نفری برخاستند) رد شد.

پیشنهاد دیگری قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم پس از جمله تسلیم نمایند جمله (مگر اینکه اعسار مجرم در محاکم صالحه ثابت شود) اضافه شود.

امامی اهری . ناظرزاده

حاج سید جوادی - درست است اما کاملتر نیست همان پیشنهاد بنده است

نایب رئیس - آقای امامی اهری

امامی اهری - آقایان توجه فرمایند همانطور که جناب آقای قنات آبادی اینجا فرمودند منظور ارفاق بان زندانیان بدبخت و فقیر و بیچاره است ولی اینجا قید شده محکومین بجرم ارتشاء و اختلاس و کلاه برداری و خیانت در امانت در صورتی از مقررات این قانون استفاده خواهند نمود که اصل مال یا قیمت آنرا در ظرف یک سال تسلیم نمایند یعنی با این عمل وبا این جریان تصدیق میکنیم ارفاق را در باره آن مختلسینی که متمکن هستند جناب آقای ناصر ذوالفقاری توجه فرمائید آن مختلسی که متمکن بود و رفته اختلاس کرده و حالا هم قادر پرداخت آن مال مورد اختلاس است درباره او ارفاق میکنیم ولی در مورد آن مختلسی که در نتیجه اجبار ، در نتیجه بدبختی و بیچارگی منحرف شده و حالا هم نمیتواند عین مال یا قیمت را بپردازد همینطور در حبس می ماند چون شرط استخلاص این عبارت از تسلیم عین یا قیمت مال است و چون او هم نمیتواند عین مال را تسلیم کند و از روی اضطرار و بیچارگی مرتکب این انحراف شده آزاد نخواهد شد بنا بر این بنده پیشنهاد کردم و در کمیسیون داد گستری هم این مطلب بحث شد و آقای وزیر داد گستری هم موافق بودند و خلاصه دوسه نفر از آقایان مخالفت کردند و قرار شد در مجلس این پیشنهاد مطرح شود در صورتیکه در محاکم صالحه ثابت بکند که واقعاً مفلس است و قادر پرداخت عین مال نیست او هم مشمول این ماده بشود

حاج سید جوادی - این عین پیشنهاد من است و کاملتر نبود معذرت می خواهم اینکه عین اوست پیشنهاد خود من رأی بگیریید

نایب رئیس - پیشنهاد آقای حاج سید جوادی یکمرتبه دیگری قرائت می شود (بشرح سابق مجدداً قرائت شد)

پیشنهاد آقای امامی اهری هم یکبار دیگر قرائت می شود (بشرح سابق مجدداً قرائت شد)

پیشنهاد آقای حاج سید جوادی رأی می گیریم آقایان موافقین قیام فرمایند (عده کمتری برخاستند)

رد شد . پیشنهاد دیگری قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم قسمت اخیر ماده بطریق ذیل اصلاح شود

محکومین بجرم اختلاس و ارتشاء و کلاهبرداری و خیانت در امانت در صورتی از مقررات این ماده استفاده خواهند نمود که اصل مال یا قیمت آنرا در ظرف دو سال تسلیم نمایند دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا دو ماه لایحه ساختمان ده زندان و تکمیل زندان های فعلی را تهیه و بمجلس شورای ملی تقدیم نماید

نایب رئیس - آقای عامری

جواد عامری - منظور بنده این بود که این اختلاف اصلی برداشته شود ، جناب آقای د کتر ملک اسمعیلی در دو جلسه پیش توضیحاتی فرمودند که آنچه که اینجا آمده یک مخلوطی است از آزادی مشروط و عفو و تملیق . و هیچکدام هم نیست چون خودشان در امر جزائی خیلی وارد هستند منظور را بهتر از بنده بیان فرمودند بنده دیدم که خلاف اصلی در اینجا است یا ما باید بگوئیم تملیق است و در کمیسیون گفته شد که تملیق از شئون قضائی است و تملیق را همیشه قاضی می دهد قاضی می بیند یک مجرمی مرتکب یک عملی شده حالا آمده دادم هم هست قاضی می گوید من تورا محکوم میکنم ولی اجرای مجازاتش بسته یک شرطی است که بعداً مرتکب جرم دیگری نشوی (د کتر معظمی - قدری بلندتر فرمائید پشت میکروفن) بعد هم آن آزادی مشروط یک شرایطی دارد که بنده نمی خواهم سر آقایان را درد بیاورم و یک قسمت هم عفو است که قانون اساسی گفته با استثنای عفو خصوصی جز قوه مقننه هیچ مقامی حق ندارد آنرا اجازه بدهد و بهمین جهت آوردند به مجلس شورای ملی خودش قوه مقننه است خودش می گوید که زندانیانی که نصف یا دوثلث مدت زندان خود را دیده اند از بقیه مدت معاف بشوند بعد آمدند یک شرطی گذاشتند که این شرط دو عیب دارد و خود آقایانیکه پیشنهاد داده اند خلاف منظورشان هست و خلاف اصل هم هست یعنی همان حقیقه که مجلس شورای ملی می دهد آنرا تبدیل کردیم یک خلاف اصلی، عرض کنم اگر آقایان میگویند که این برای این است که آن عده ای که آزاد می شوند نکرانی داشته باشند و در ظرف پنج سال باز مرتکب شوند این خلاف منظورشان است که عمل کرده اند چرا برای اینکه

ما تکرار جرم داریم ، گمان میکنم ماده ۲۹ قانون مجازات عمومی است یا دم نیست چون بنده مدتی است مراجعه نکرده ام ، نمیدانم در تکرار جرم است که اگر کسی یک جرمی مرتکب شد و دو مرتبه پس از آزادی مرتکب جرم شد قاضی می تواند حداکثر آن جرم را حتی تا دو برابر آن مجازات را در باره او قائل بشود آقایانیکه خواستند تشدیدش بکنند بعکس تخفیفش دادند وقتی که شما آمدید در اینجا گفتید که بعد از مدت معافیت وقتی که معاف شد و یک جرمی مرتکب شد در ظرف پنج سال قاضی چه میکند ممکن است بموجب این قانون در امر جنحه وقتی گفتیم نصف شود اگر یکسال بود می شود ۶ ماه در صورتیکه اگر برداشته شود چون این قانون سایر آثار را از بین نمیرود فقط مدت مجازات را مجلس شورای ملی که قوه مقننه است می بخشد ولی آنوقت دست قاضی بسته است و فقط می تواند آنرا محکوم کند به مدتی که در قانون هست بملاوه آن مدتی که از مجازات قبل باقی مانده در صورتیکه در تکرار جرم چون آنرا از باقی است مشمول تکرار جرم است و حتی تا دو برابر می تواند مجازات تعیین کند ، این خلاف اصل هم هست و برخلاف آن منظوری که آقایان دارند عمل می شود بنده پیشنهاد را می خوانم ملاحظه فرمائید : « محکومین بجرم اختلاس و ارتشاء و کلاهبرداری و خیانت در امانت ، که این قسمت بایشنهاداتی که آقایان دارند از بین می رود » در صورتی از مقررات این ماده استفاده خواهند نمود » این آن پیشنهادی نیست که بنده در اطرافش توضیح دادم و گویا آن پیشنهاد در جلسه گذشته که مریض بودم قرائت شده است و این پیشنهاد دیگری است که بایشنهاداتی که آقایان دادند موضوع از بین رفته است حالا آن پیشنهاد را که بنده در جلسه قبل دادم که این تبعیض از بین برداشته شود (د کتر مصباح زاده - این موضوع دیگر مطرح نیست) آن پیشنهاد را بنده تعدیل میکنم ، منظور بنده این است که اگر اجازه فرمائید آنرا اصلاح بکنم ولی این پیشنهاد را که خواندم موضوعش از بین رفته و آقایان پیشنهاداتی در این مورد داده اند (د کتر مصباح زاده - عرض کردم آن پیشنهادی که روی آن توضیح دادید مطرح نیست) پس چون مطرح نیست بنده عرضی ندارم .

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود . (بشرح زیر قرائت شد)

اینجا تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم تبصره - ماده واحد مصوب ۱۳ مرداد ۱۳۲۲ راجع به تشدید مجازات اشخاص بد سابقه و شرور ملغی است

نایب رئیس - آقای د کتر سنجابی

د کتر سنجابی - عرض کنم گذشته توضیحاتی اینجا عرض آقایان نمایندگان محترم رسید . در سال ۲۲ یک قانونی گذشت که برخلاف اصول است و آن این است که وزارت کشور اجازه داده است که بدون مجازات اشخاص بعنوان شرور و چاقو کش و بد سابقه و بدنام یک کلمه دیگر در دنبال آن دارد « و اما آنها » تبعید کنند تا دو سال یک مجاز دیگر و باید عرض کنم که این قانون مورد انوای سوء استفاده قرار گرفته یعنی درباره چاقو کش و شرور اعمال نشده بلکه بمقاصد سیاسی از آنها استفاده شده است (صحیح است) و بنده در جلسه گذشته یکی از موارد بارز سوء استفاده این قانون را عرض نمایم که آن مختصر رسانیدم که بهیچوجه راجع باشخص بد سابقه و شرور و چاقو کش نبوده و موارد متعددی از سوء استفاده از این قانون را آقایان نمایندگان محترم هر کدام بنوبه خودشان شاید بخاطر داشته باشند بخصوص که چون جناب آقای نخست وزیر هم از اخبار ایشان استفاده کردند و موادی بتصویب رساندند که برای این موضوع شاید کافی باشد دیگر آن قانون هیچ موردی پیدا نمیکند که وزارت کشور مجاز باشد برخلاف اصول و بدون مجاز اشخاص را تبعید بکند و مختصراً راجع باشخصی که بد سابقه و شرور و چاقو کش نباشند بمقاصد سیاسی با استفاده از این قانون عمل میکنند این است که بنده تقاضا میکنم که این ماده قانون ۱۳۲۲ ملغی شود .

د کتر مصباح زاده - (مخبر که بنده داد گستری) - بنده باید عرض کنم بیاناتی که نماینده محترم فرمودند کاملاً صحیح است علاوه بر مضاریکه این قانون در بردارد عمل اجرای این قانون هم بندر عباس است و از ۱۳۲۲ تا کنون هر کس را بهر عنوانی که میل داشته اند بانجا تبعید کرده اند و مورد مزاحمت مردم نجیب و اصیل شهر بندر عباس را فراهم کردند و بنده نمیدانم دولت اصولاً چطور فکر میکند بنده این موضوع را حضور جناب آقای نخست وزیر هم عرض کردم که این خوب نیست برای دولت که یک کلمه اشخاصی را که شرور و بد سابقه میدانند از تهران آنها را بفرستد به بندر عباس مردم بدتر از آنجا بفرستند که تهران چه فوقی دارند خوب بکند هم بفرستند کلیایکان چه اشکالی دارد (صحیح است) اگر میخواهید اجرا کنید اینطور نکنید که یک منطقه ای را خودتان بصورتی در بیاورید که یک مأمور حاضر نیست برود آنجا خدمت بکند مردم آنجا دیگر حاضر نیستند در آنجا زندگانی کنند و بنده متن آن قانون را در دست دارم و برای آقایان میخوانم که ببینید چقدر ظالمانه است میگوید « وزارت کشور میتواند اشخاص بد سابقه و شرور از قبیل چاقو کش و دزد و چاقو

وامثال اینها که سابقه ارتکاب اینگونه اعمال را دارند برای مدت معینی از دو ماه تا دو سال تبعید یا بازداشت نماید و اجرای این قانون بموجب آئین نامه ای که از طرف وزارت دادگستری و وزارت کشور تنظیم و تصویب هیئت وزیران میرسد قابل اجرا خواهد بود. بنده خواستم از حضور آقایان (حاج سیدجوادی - حوزه انتخابیه شما جمعیتش زیاد می شود) بنده می خواستم از حضور آقایان استدعا بکنم که توجهی باین پیشنهاد نفرمائید و باین پیشنهاد رأی بدهید برای اینکه هم جلوگیری از يك اعمال خلاف قانونی میشود و هم يك شهرستانی را که بصورت تبعید گاهی در آوردند از اینصورت در بیاورید.

دکتر معظمی - نظر خودتان را فرمودید یا نظر کمیسیون را؟

نایب رئیس - بمقیده بنده اصولاً این پیشنهاد مربوط باین لایحه نبوده بفرومائید آقای معاون وزارت دادگستری

معان وزارت دادگستری

عرض میشود بطوریکه مقام محترم ریاست مجلس فرمودند این موضوع اصلاً ارتباطی باین لایحه ندارد، اما چون دوست عزیز بنده جناب آقای دکتر سنجابی فرمودند مخالف اصول است بنده میخواستم عرض کنم چطور مخالف اصول است ما محکومین مجازات را با اقدامات تأمینی و احتیاطی مخلوط کنیم، موضوع محکومیت متهمین باید از راه محکمه باشد و با حکم محکمه اما این قانون در همه جای دنیا است، ماده ۱۰ قانون اساسی فرانسه بوزیر کشور اختیار میدهد اشخاص شرور کسانی که شراکت میکنند اما هنوز از آنها جرمی ندیده ایم آنها را بیک جانی بفرستند مردم را از شر این اشخاص راحت کنند (دکتر مصباح زاده - مردم آن محل چه گناهی کرده اند؟) اجازه بفرومائید عرض کنم، جواب جناب آقای دکتر مصباح زاده را هم عرض خواهم کرد - فقط حوصله بفرومائید اگر آقایان حوصله ندارند بنده بقیه عرضم را نکنم چون آقایان مطالبی می فرمایند که بنده را مجبور بجواب میکند يك موضوع هست یعنی دو موضوع هست که جناب آقای دکتر سنجابی فرمودند بنده خواستم خدمتتان عرض کنم که این مخالف اصول نیست (دکتر سنجابی - کاملاً مخالف است) شیر و ببر را توی قفس می کنند چرا؟ چه جرمی مرتکب شده اند؟ هیچی آنها نمی فهمند که با افرادی که دارای گوشت و پوست و مغز هستند فامیل دهند هائنه دارند نباید حمله کنند شیرچین چیزی را نمیفهمند که بگوید این آقایان کتر است چرا پاره اش کنم بگذار يك نفری که چیز نمی فهمد پاره اش کنم این بدرد جامعه میخورد این برایش خرج شده است پنجاه سال از عمرش گذشته تحصیل کرده مطالبی را

فهمیده تجربه حاصل کرده است اینرا بگذارم و عروج علی فرزند یار علی را بپریم این اشخاص بد سابقه و شرور بدکار هم آنها هستند تشخیص نمیدهند در جامعه که انسان باید دارای صفاتی باشد اما جناب آقای دکتر سنجابی حق دارند بمن ایراد کنند که سوء استفاده از این قانون شده بود يك جواب دارم چرا ما اسلام را با مسلمان قاطی کنیم اسلام می گوید انسان باید دارای اخلاق اسلامی باشد نماز بخواند روزه بگیرد اگر من بگویم اینها شرایط مسلمان است شما بنده ازاد میگیرید پس چرا فلان سید معمم و ظاهر اصلاح باسلام چرا روزه نمی گیرد (خنده نمایندگان) اگر قانون بد اجرا میشود و از آن سوء استفاده میکنند مخالف اصل نیست اصل این است که کسی که شرور بود بد سابقه بود او را باید بقتل بفرستند اما دوست عزیز و همکار قدیمی بنده جناب آقای دکتر مصباح زاده که مخبر کمیسیون هم هستند از این جهت مخالفت فرمودند که چرا به بندر عباس میفرستند بنده هم مخالفتی ندارم که بندر عباس را تغییر بدهند و حتی بنده با فرستادن به بندر عباس بخصوص واقعاً مخالفم (بعضی از نمایندگان - همه مخالفند) همه مخالفند هیچ شهری که مردمان نجیب و کاری و با شرف و دارای احساساتی مثل سایر افراد این کشور هستند که همه برادران ما هستند نباید فرق گذاشت که از تهران بفرستند به بندر عباس با اصطلاح از مادور بجوال گاه بنده این را قبول ندارم خیلی فرمایش ایشان متین است ولی اصل در سر جای خودش باقی است این را استدعا میکنم که آقایان توجه فرمایند که این موضوع را در جای دیگر بهش توجه بشود و دولت هم در نظر دارد که فرمایشات جناب آقای دکتر سنجابی و جناب آقای دکتر مصباح زاده را در لایحه دیگری تأمین کند (احسن)

نایب رئیس - آقای شمس قنات آبادی

شمس قنات آبادی - من از يك جهت خیلی خوشنود شدم که جناب آقای دکتر سنجابی این پیشنهاد کردند چون من بارها در حضور مجلس و در حضور نمایندگان محترم وقتی که می خواستند قانون حکومت نظامی و امثال این قوانین که در جنبه آزادی کشی و تمدنی و ظلمش بیش از آن جنبه است که مقننین آن قانون را برای آن وضع کرده اند بارها عرض کرده ام که از این جور قوانین سوء استفاده میشود حکومت نظامی وضع میشود برای آن کسانی که اخلاص نظام می کنند ولی آنها را نمیگیرند سراغ آنها نمیروند بلکه اخلاصگران را تقویت میکنند کمک میکنند همین چند روز گذشته که البته آقایان شنیده اند در اداره دخانیات اخصاب شد بکمه اشکارگران زده بودند بکنفر را

کشته بودند حکومت نظامی عوض آنکه برود آنجا و از اخلاصگران جلو گیری بکند عملاً در دخانیات کاری کرده بود که اخلاصگران در شعبات خودشان آزاد باشد یعنی سران آنها را گرفته بود توی اطاق دیگر حبس کرده بود آنها هم دستشان را گذاشته بودند روی سوت کارخانه بصدادر آمده بود و کارخانه تعطیل شده بود و تلفون کرده بودند بسایر کارگاههای دیگر يك عده دیگر از اخلاصگران آمدند آنجا و اخلاص میگردند و حکومت نظامی هم همینطور نگاه میکرد و بعد هم مظفرانه عقب نشینی کرد چرا؟ برای اینکه آنطوری که شاید و باید مجریان توجه بوظائف و مصالح مملکت داشته باشند ندارند این قانون تشدید مجازات در آن زمانیکه گذشت و در همین زمان اگر بمصرف و بموقع واقعیش توجه بکنیم بسیار بسیار قانون خوبی است برای اینکه می دانند آقایان در این مملکت در اثر پائین بودن سطح فرهنگ و عدم تربیت یکمده ای يك دسته ای توی این مملکت حرفه شان چاقو کشی شده است حرفه شان آدم کشی شده است کارشان این است که شب و روز در خیابان و برزن و کوچه بجان مردم بیفتند و بهیچ چیز مردم ابقاء نمیکنند این قانون برای مبارزه با آن دسته است و کسانی که سوابق محکومیت بد همین مورد خاص داشته اند من قبول دارم جناب آقای دکتر سنجابی آن آقایانیکه گرفته اند هیچکدام آنها منطبق با این قانون نبوده است اما در این موقع صحیح نیست چطور شده است که شما در این مورد بخصوص صدایتان در آمده (دکتر سنجابی - آنها نمی را که اطلاع دارم میگویم) لایحه امنیت اجتماعی همین حال را دارد چند وقت پیش که حکومت نظامی بود چند نفر از رفقای ما را گرفتند بیگناه بردند بزندان تمام قوانینی که اینطوری وضع میشود ازش سوء استفاده میشود (صحیح است) من بارها عرض کرده ام ما عوض قانون زور و حکومت سرنیزه باید حکومت عدالت بوجود بیاوریم که نتیجه این حکومت عدالت اولاً آدم شدن آن کسانی است که اینجور قوانین برایشان وضع میشود علاوه جلو گیری از این تبعیضات میشود شما حقش بود که این پیشنهاد را که دادید ضمن آن پیشنهاد میکردید که قانون امنیت اجتماعی هم لغو بشود (دکتر سنجابی - آنرا شما پیشنهاد بفرومائید) برای اینکه بر فرض که این قانون را بردارند از آن یکی قانون استفاده میکنند یعنی سوء استفاده میکنند ما باید توجه داشته باشیم که اساساً وضع این قانون برای این شد که يك مشت چاقو کش که شب و روز در تمام شهرستانها باعث اذیت و آزار مردم شدند بودند جلوی آنها را بگیرند سوء استفاده میشود باید با سوء استفاده جنگید

بعضی از نمایندگان - رأی رأی نایب رئیس - یکدفعه دیگر پیشنهاد قرائت میشود و رأی گرفته میشود (مجدداً پیشنهاد آقای دکتر سنجابی قرائت شد) **نایب رئیس** - آقایانی که موافقت با این پیشنهاد قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) رد شد با اجازه آقایان ۱۰ دقیقه تنفس داده میشود (۲۵ دقیقه قبل از ظهر جلسه بعنوان تنفس تعطیل و مقارن ظهر مجدداً تشکیل گردید) **نایب رئیس** - جلسه رسمی است بقیه پیشنهادات قرائت میشود (پیشنهاد آقای شبستری شرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود - تبصره - این معافیت شامل آثار تبعی ناشی از محکومیت و مجازات معینه نخواهد بود - **نایب رئیس** - آقای شبستری بفرومائید **شبستری** - آقای معاون وزارت دادگستری نیستند **نایب رئیس** - شما توضیحاتتان را بفرومائید الان میبایند **شبستری** - از اینجا توضیح میدهم **نایب رئیس** - بفرومائید **شبستری** - قانون مجازات عمومی ماده ۵۷ و ۵۸ مبداء اعاده حیثیت را از تاریخ اتمام مجازات معین کرده نه اتمام محکومیت و منظور از این قانون فقط ارفاقی برای زندانیان است و برای اینکه سایر مصالح رعایت بشود بنده پیشنهاد دادم که آثار تبعی محکومیت باقی باشد که اشخاص مجرم نتوانند زودتر مشاغل عمومی را تصدی شوند حالا پیشنهاد را حضور آقایان میخوانم این معافیت شامل آثار تبعی ناشی از محکومیت و مجازات معینه نخواهد بود - **نایب رئیس** - آقای حاج سیدجوادی مخالفید؟ **حاج سیدجوادی** - بلی **نایب رئیس** - بفرومائید **حاج سیدجوادی** - گرچه بعنوان مخالف توضیح می دهم ولی خواستم از آقایان تقاضا کنم که حتماً باین پیشنهاد رأی بدهند (صحیح است) **نایب رئیس** - آقای عامری مخالفید، بفرومائید **عامری** - اصل فکر صحیح است، اصل فکری را که آقا فرمودید صحیح است ولی آن آثار را نمی شود اگر تمام مجازات را معاف می فرمودید یعنی می فرمودید مجرم برای يك دفعه معاف شود این ناهم می رفت که آثار جرم هم از بین نرفته باشد ولی چون در قانون گذاشته شده است که يك

قنی که باب بوده یعنی پیدا میشود اگر همچو بزی بود بنده پیشنهاد میکنم بآنها هم يك رجه تخفیف داده شود یعنی کسیکه محکوم عدم شده باشد بدون اینکه قتل عمد کرده شد باو یکدرجه تخفیف داده شود علتش اینستکه بنده در این جریانات بوده ام و می دانم هست آقایان نبوده اید نمیدانید هست الا اگر رعایت احتیاط بفرمائید که يك آدمی بود قتل عمد هم نکرده بود حکم عدم هم صادر شده بود چه عیبی دارد به موجب این پیشنهاد از يك درجه تخفیف استفاده کند؟ (دکتر سنجابی - موردش بفرمائید که کیست)

نایب رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقای اخگر آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) رد شد پیشنهاد دیگر آقای اخگر قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

بمحکومین بحسب ابد بااستثنای قاتلین و جاسوسان یکدرجه تخفیف داده شود **نایب رئیس** - آقای اخگر بفرمائید **اخرگر** - حالا که مجلس مقدس شورای ملی ارفاق نسبت بهم میفرماید البته بعضی ما هستند که محکومین بحسب ابد شده اند حبس ابد اسمش روی خودش است یعنی تا زنده هست باید حبس باشد بنده اینجا پیشنهاد کردم و غیر از قاتلین عمد و جاسوسان اگر کسی بحسب ابد محکوم شده است یکدرجه باو تخفیف بدهند یعنی پانزده سال حبس بشوند بنده وظیفه خود را اجرا میکنم چون خودم وارد بوده ام در این مسائل و میدانم چقدر بیگناهان همینطور محکوم شده اند بنده تکلیف خودم را انجام میدهم حالا بنده است بنظر آقایان

نایب رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) یکمرتبه دیگر قرائت میشود و رأی میگیریم (شرح سابق قرائت شد)

نایب رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقای اخگر آقایانیکه موافقت قیام کنند (عده کمی برخاستند) رد شد پیشنهاد آقای مجدزاده قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بماده واحده بعد از حمله قتل عمد (راهزنان مسلح و سارقینی که بیش از دو سال محکومین سرقه داشته باشند) اضافه شود. مجدزاده

نایب رئیس - آقای مجدزاده تشریف ندارند بنابر این پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(پیشنهاد آقایان حاج سید جوادی - ملالی، شهیدی، مجدزاده

شرح ذیل قرائت شد) ریاست مجلس شورای ملی بصره - کسانی که بانهام اختلاس یا ارتشاء در دیوان کیفر سابق محکومیت قطعی حاصل کرده اند و تا این تاریخ حکم در باره

آنها اجرا نگردیده میتوانند در ظرف یکماه از دادگاه عالی جنائی مرکز تقاضای اعاده دادرسی نمایند

نایب رئیس - آقای شهیدی بفرمائید **شهیدی** - توجه بفرمائید ماده واحده مقدمه اش را بنده عرض میکنم یکموقعبیتی برای مجلس پیش آمده است که ما يك قوانین ظالمانه ای را اصلاح کنیم متأسفانه توجه نفرمودید (حاج سید جوادی - خواهش می کنم آقایان توجه بفرمائید) آقایان اطلاع دارید که دیوان کیفر يك دادگاه اختصاصی بوده که فقط برای اجرای يك سیاستهای خاصی ایجاد شده و وضع دیوان کیفر تا بحال نشان داده که يك مدیر کل و یا يك عضو عالیتره در آنجا محکومیت پیدا نکرده خود بنده که قاضی هستم اعتراف باینمطلب می کنم متهمین که محکوم میشوند از قبیل پاسبانست یا کار

مندان دون پایه که آنها آلت فعل و مجری مقاصد نامشروع مدیر کلهای خودشان بودند برای اینکه بتوانند ارتزاق بکنند اسنادی را امضاء کرده اند و سوء استفاده را دیگران برده اند و اینها برای يك مقدار مختصری محکوم شده اند و الا ان زندانی هستند و بنده اینجا پیشنهاد کردم کسانیکه با اتهام اختلاس و ارتشاء در دیوان کیفر سابق محکومیت قطعی حاصل کرده اند و تا این تاریخ حکم در باره آنها اجرا نگردیده

توانند در ظرف یکماه از دادگاه عالی جنائی مرکز تقاضای اعاده دادرسی نمایند آقایان حاج سید جوادی، سید باقر جلالی و مجدزاده هم این پیشنهاد را امضاء کرده اند عرض کنم اینجا یکمشت کارمند جزء و بدبخت هستند و اقلاً برای ابراز انزجار نسبت باحکامی که در دیوان کیفر سابق صادر شده مجلس يك ابراز تنفیری بدیوان کیفری که اینقدر بان اعتراض کردیم کرده باشد ممکن است آقایان توهم بفرمائید که مرجع اعاده دادرسی در دیوان کشور باشد ولی دیوان کشور رسیدگی نخواهد کرد فقط اگر نقصی در قوانین باشد یا در تشریفات آنرا رعایت میکند از اینجهت من تقاضای اعاده دادرسی کرده ام برای این اشخاص که در محکمه جنائی مرکز تقاضای اعاده دادرسی نمایند

نایب رئیس - آقای معاون وزارت دادگستری بفرمائید

معاون وزارت دادگستری - عرض می شود این پیشنهاد البته با يك احساسات پاکی تنظیم شده است ولی متأسفانه بنده باید عرض کنم که باید اصول را همیشه حفظ کرد حقیقتاً مملکت باید با يك يك اصولی باشد و این اصول مثل يك ستون - هائی زیر ساختمان مملکت است همیشه باید پایدار باشد ناممکن است ما دارای يك نظم و ترتیب صحیحی باشیم اعاده دادرسی در همه جای دنیا نه در مملکت ما عبارت است از

رسیدگی از نو بیک محکومیت قطعی و موازانش هم کاملاً مشخص است و همانطور که خاطر آقایان مستحضراست اعاده دادرسی چهار مورد مشخص دارد و این موارد را هم آقایان تصدیق می فرمائید که در قانون باید حتماً پیش بینی شده باشد یکی از آن موارد اینست که کسی محکوم شده است برای اینکه حسن نامی را مثلاً کشته بود حسن نام زنده پیدا شده است قتل واقع نشده است قانون باید اجازه بدهد که این مجازمه دومرتبه از سر گرفته بشود و الا حکم قطعی غلط هم باید در مملکت اجرا بشود چون حکم بایستی دارای قیمت باشد وقتی حکم صادر شد تمام قوای انتظامی باید پشت سر این حکم بشود ولو غلط باشد باید اجرا بشود اما اعاده دادرسی منطقی نیست که اصلاً آدم نمیتواند تسلیم بشود باین حکم غلط مورد دیگرش اینست که اسناد یا مدارکی پیدا شده که دلایل و اسناد اصلی جعلی بوده چهار نفر آمده اند شهادت داده اند که این آقای دیگری را مضروب کرده دلایلی پیدا شده که این شهود پول گرفته اند و شهادت داده اند البته باید اعاده دادرسی بشود چون بنای حکم غلط است و همینطور موادی که اصلاً نوع ارتکاب بیش از يك نفر مجرم و متهم نمیتواند داشته باشد اگر دو نفر محکوم شوند مسلماً باید اعاده دادرسی بشود بنده نمی خواهم مثالش را بزنم زیاد زیاده نیست این مثال برای اینکه مثالش محدود است متأسفانه یعنی نمیشود کرد این جرم بخصوص دارای دو نفر مرتکب میباشد پس حتماً يك نفر باید محکوم شود و اگر دو نفر محکوم شوند معلوم است راجع بیکدیگر از آن دو نفر اشتباه کرده اند خیلی معذرت میخواهم که مثالش چون بنا خودش است نمیتوانم مثالش را بزنم پس آقایان ملاحظه بفرمائید که اعاده دادرسی موارد مستثنائی دارد و حتماً باید در دیوان کشور محاکمه بشود چرا بدیوان کشور میبرند؟ فلسفه این کار اینست که حکم قطعی نشده و باید اجازه آن از مقامی صادر شود که آخرین کلمه را گفته حالا بنده مانعی نمی بینم که تمام محکومین ارتشاء و اختلاس اگر واقعا موردشان تطبیق با این موارد کرد کسی جلوی آنها را نگرفته است بروند بدیوان کشور تقاضای اعاده دادرسی بکنند و پس از تجویز اعاده دادرسی بمحکمه ای که دستور ارجاع داده میشود مراجعه کنند

نایب رئیس - آقای معاون وزارت دادگستری بفرمائید

معاون وزارت دادگستری - عرض می شود فرمودند که حکم غلط نباید اجرا بشود و در تمام دنیا هم اجرا می شود جز در موارد اعاده دادرسی **نایب رئیس** - پیشنهاد آقای امامی اهری قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد)

نایب رئیس - آقای خلیجی بفرمائید

خلیجی - بایبانی که جناب آقای معاون وزارت دادگستری فرمودند احتیاجی بتوضیح دیگری نبود منتهادونکنه بود که بنده میخواستم عرض کنم یکی این که آقای شهیدی فرمودند تمام احکامیکه از دیوان کیفر صادر شده است صحیح نیست برای اینکه دزدان بزرگ را رها میکنند و دزدان کوچک را می گرفتند و

محکوم میکرد و برای خاطر این عمل بنده يك پیشنهادی کردم که نسبت باین قبیل اشخاص ارفاقی بشود و آقایان هم رأی ندادند و اینکه آقای معاون وزارت دادگستری فرمودند حکم غلط باید اجراء بشود این صحیح نیست حکم غلط نباید اجرا بشود استدلالی که فرمودند برای اعاده دادرسی خودش تصریح کنننده این عرض است که میکنم یعنی این مواردیکه حکم غلط است اعاده دادرسی می شود خود قانون که گذار می گوید که حکم غلط اجرا نشود ایشان می فرمایند که حکم غلط باید اجراء بشود تا احترام قانون حفظ شود احترام قانون موقعی حفظ می شود که حکم صادره اجرا بشود منتهی باید احتراز کرد حکمی که صادر می شود تا بموجب حکم دیگریکه از مرجع صلاحیتدار دیگری صادر نشود آن حکم را نقض نکرده حکم بقوت خودش باقی است تنها بصرف يك ادعا که احکام صادره صحیح نبوده است از صحت احکام صادره چیزی کاسته نمی شود گذشته از این احکام صادره غالباً صحیح است و بصرف ادعا نمیتوان گفت که صحیح نبوده و اینکه آقای معاون وزارت دادگستری فرمودند ممکن است آنها هم بروند تقاضای اعاده دادرسی بکنند این احتیاج بتوضیح ندارد و برای اینکه اگر شامل آن مواد باشد و در شان اصلاح دارند

نایب رئیس - آقای معاون وزارت دادگستری بفرمائید

شهیدی - بنده پیشنهاد را پس گرفتم

معاون وزارت دادگستری - عرض می شود فرمودند که حکم غلط نباید اجرا بشود لازم می دانم عرض کنم باید اجرا بشود و در تمام دنیا هم اجرا می شود جز در موارد اعاده دادرسی

نایب رئیس - پیشنهاد آقای امامی اهری قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم پس از جمله تسلیم نمایند جمله (مگر اینکه اصرار مجرم در محاکمه صالحه نباشد) اضافه شود امامی اهری - ناظرزاده

نایب رئیس - آقای امامی اهری بفرمائید

امامی اهری - بنده اصرار زیادی در پیشنهاد دادن ندارم و پنج و شش پیشنهاد هم داشتم پس گرفتم ولی آقایان توجه بفرمائید الان این عملی که مجلس میکنند بمنزله يك داری مسکن است ولی دوی مفید و اساسی عبارت از اینست که در فکر این موضوع باشید که غالب این اشخاصیکه مرتکب سرقه و دزدی میشوند و در نتیجه زندانی میشوند اشخاصی هستند که چهاره هستند و کاری ندارند در جلسه گذشته هم عرض کردم يك نگاه حمایت زندانیان

تشکیل شده بود که جناب آقای سامری هم عضو بودند آقای دکتر معظمی هم بودند (دکتر معظمی - صحیح است) ولی خدا بیامرزد آنرا نمیدانم الان چرا مدتی است تشکیل نمیشود و آن وظیفه اساسی که در سابق بود از بین رفته و حالا دیگر تشکیل نمیشود در زمان سوئدیها که دفعه اول آمده بودند بایران و تشکیلاتی برای زندانیان داده بودند (پورسرتیب - آقاخان شهریور هم بود) در زندان دستگاه نجاری پارچه بافی - کفاشی و امثال اینها بود استدعا میکنم آقای حاج سید جوادی باین پیشنهاد بنده توجه بفرمایند مجلس البته خسته است ولی این پیشنهاد اساسی است که توضیح آنرا بعرض آقایان میرسانم اگر درست توجه بفرمائید اشخاصیکه از زندان مرخص می-شوند در نتیجه بی چیزی در نتیجه اینکه یک بنگاه خیریه ای نداریم که شخص زندانی وقتی مرخص شد با آنجا برود در نتیجه اینکه دو مرتبه مستأصل میشود چنانچه خود بنده دیدم در محکمه اشخاصیکه از زندان مرخص شده بودند بعد از چند روز

دو مرتبه آنها را آوردند بمحکمه در محکمه اظهارش این بود البته لازم میدانم برای استحضار آقایان بگویم «من بعد از اینکه از زندان مرخص شدم کاملاً متنبه شدم و نمی خواستم دیگر مرتکب سرقت بشوم بیست و چهار ساعت هم کف نفس کردم ولی بعد از ۲۴ ساعت این سنگ ترازو را دزدیدم و با آن زن خریدم و خوردم» آقایان توجه بفرمائید که در زندان باین قبیل اشخاص کاری واگذار بشود که اگر عائله دارند بعائله شان چیزی برسد اگر عائله ندارند یک سرمایه برای آنها تهیه بشود که موقعیکه بیرون آمد بتوانند با آن سرمایه اقلایک کاری مشغول بشود (بهادری - از عوارض بنزین) از عوارض بنزین از هزار جای دیگر ممکن است اگر در این فکر باشیم برای خود تجار صرف میکنند پانصد نفر هزار نفر زندانی را با روزی دو تومان مشغول کار بکنند همانطور که عرض کردم در آن تشکیلات اول شهربانی که سوئدیها داده بودند این جریانات بود تا سال بیست و پنج هم بود

ولی الان نیست الان زندانی که انجامی بود غیر از تبلیغات و تلقینات سوء چیز دیگری نیست بیکار آنجا نشسته اند اگر فاسد بزندان میروند فاس تر بیرون میآیند مقصودم این بود که آقایان باین موضوع توجه بفرمائید و دولت مکلف باشد که در ظرف مدت یکماه باینکار رسیدگی کند

بهادری - آقای رئیس دیگر وقت گذشته .

نایب رئیس - آقای دکتر مصباح زاده بفرمائید .

دکتر مصباح زاده (مخبر کمسیون) - بنده تصور میکنم که نظر نماینده محترم در خود لایحه تأمین شده باشد زیرا آن قسمت از لایحه که دولت را مکلف میکند در ظرف مدت معینی لایحه ساختمان ده زندان را بمجلس بیاورد منظور ما از این لایحه این نیست که دولت لایحه ساختمانی اینجا بیاورد بلکه منظور ما اینست که زندانها تیکه با اصول جدید مناسب باشد ساخته بشود که در آن زندانها همین نظر جنابعالی که عبارت است از تهذیب اخلاق

مجرم و اشتغال آنها بکار تأمین شود بنده تصور میکنم نماینده محترم اگر نظری داشته باشد بهتر است یکماه دیگر موقعیکه لایحه ساختمان زندان را دولت بمجلس آورد در آن لایحه هر نظری دارند بفرمایند و جایش اینجا نیست این پیشنهاد را در آن موقع تقدیم کنند که نظرشان تأمین و مؤثر واقع بشود .

امامی اهری - بنده پیشنهادم را پس گرفتیم .

۶- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - با اجازه آقایان جلسه را ختم میکنیم جلسه آئینده روز یکشنبه ساعت ۹ و ربع صبح دستور طرح بقیه پیشنهادات است و لایحه اتوبوسرانی و چند فقره هم موافقت نامه سرویسهای حمل و نقل هوائی بازار گانی بین ایران و سوئد و نروژ و هلند است .

(مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد) - **نایب رئیس مجلس شورای ملی** - **محمد ذوالفقاری**